

Αμερικανική Άβυσσος: Σερφάροντας στα Κύματα του Αγνώστου

του Franco "Bifo" Berardi

μετάφραση: Στέφανος Μπατσής, επιμέλεια: Μιχάλης Κούλουθρος

πρώτη δημοσίευση στο *e-flux*

Το καλοκαίρι του 2016, έγραφα τα τελευταία κεφάλαια ενός βιβλίου με τίτλο *Futurability: The Age of Impotence and the Horizon of Possibility*, στο οποίο σκιαγραφούσα το ενδεχόμενο να βρεθούμε μπροστά σε ένα σταυροδρόμι: είτε η κοινωνική αλληλεγγύη και η συνειδητοποιημένη υποκειμενικότητα θα επανασυγκροτούνταν είτε ο κόσμος θα σερνόταν σ' ένα νέο είδος παγκόσμιου φασισμού. Σ' αυτό το συγκείμενο, ήμουν υποχρεωμένος να αντιμετωπίσω τις επικείμενες αμερικανικές εκλογές στις οποίες, δεδομένου του Brexit που έλαβε χώρα τον Ιούνιο της ίδιας χρονιάς, η νίκη του Ντόναλντ Τραμπ είχε γίνει πιθανή. Και τα δύο αυτά γεγονότα υπήρξαν συμπτώματα μιας εκτεταμένης ψύχωσης που εισέβαλε στο πάλλο του παγκοσμίου εγκεφάλου.

Εκείνο το βιβλίο δεν είχε να κάνει ειδικά με την Αμερική, ούτε με τις εκλογές και τον Τραμπ. Παρόλα αυτά, μια περίσκεψη σχετικά με το αμερικανικό σενάριο των εκλογών ήταν κρίσιμη προκειμένου να κατανοήσουμε τις τάσεις της ανθρώπινης εξέλιξης.

Σήμερα, το καλοκαίρι του 2020, ο Τραμπ μοιάζει να πνίγεται, αλλά είναι δύσκολο να πει κανείς τι θα συμβεί μετά. Ο άνθρωπος έχει πολλά βέλη στη φαρέτρα του, ακόμη κι αν η νίκη του γίνεται λιγότερο πιθανή. Ήδη στέλνει σημάδια της απροθυμίας του να αποδεχτεί τα αποτελέσματα των εκλογών• ήδη υπαινίσσεται μια απάτη του Δημοκρατικού κόμματος• και, πιο επικίνδυνα, έχει παραπέμψει κάμποσες φορές τους οπαδούς του στη Δεύτερη

Τροπολογία[1], πράγμα που είναι, με απλά λόγια, μια απειλή να πυροδοτήσει ένα κύμα ένοπλης βίας.

Γνωρίζω πως είναι επικίνδυνο να γράφεις παράλληλα με γεγονότα τα οποία δεν μπορεί κανείς να προβλέψει με ακρίβεια, παρά μόνο να διαισθανθεί αμυδρά. Ωστόσο, ο μόνος τρόπος να φανταστούμε κάτι σχετικά με τη διαμόρφωση της ψυχόσφαιρας είναι να δούμε εκ των προτέρων που οδηγούν οι δυναμικές της καταστροφής. Δουλειά μου δεν είναι να λέω το μέλλον οπότε δεν θα ασχοληθώ με προβλέψεις για τα αποτελέσματα των αμερικανικών εκλογών, αλλά το επιχείρημά μου είναι πως ό, τι κι αν συμβεί τον Νοέμβριο, μια πυρκαγιά έχει πυροδοτηθεί στις ΗΠΑ, η οποία θα επιφέρει αυξημένη βία και, προϊόντος του χρόνου, θα οδηγήσει στην έκρηξη του ομοσπονδιακού κράτους με γεωπολιτικές επιπτώσεις που δεν μπορούμε να φανταστούμε.

Ο Αφανισμός των ΗΠΑ

Θα έλεγα πως το κύριο ιστορικό νήμα των τελευταίων είκοσι χρόνων της παγκόσμιας ιστορίας είναι η, όχι και τόσο αργή, αποσύνθεση των ΗΠΑ. Φυσικά, οι επιθέσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου αποτελούν ένα σημείο εκκίνησης αυτής της απίστευτης

διαδικασίας. Πρόκειται μακράν για την πιο ισχυρή χώρα στην ιστορία του κόσμου, την πιο οπλισμένη, την πιο επιθετική, τη λιγότερο προσβάσιμη μιας και προστατεύεται από δύο ωκεανούς. Ο μόνος τρόπος για να τη διαλύσεις είναι να στρέψεις τον γίγαντα ενάντια στον εαυτό του.

Αυτό ακριβώς είναι που κατάφερε η στρατηγική του Μπιν Λάντεν. Υπό την αστόχαστη διακυβέρνηση των Ντικ Τσέινι και Τζορτζ Μπους, ο γίγαντας μπήκε σε μια διαδικασία αυτοκαταστροφής. Πρώτα το τέλμα του Αφγανιστάν κι έπειτα αυτό του Ιράκ, προκάλεσαν ένα είδος αυτοκαταστροφικής μανίας στον αμερικάνικο εγκέφαλο.

Ο Σαλμάν Ρούσντι αφηγήθηκε με κάποια ανυπομονησία αυτή την αυτοκαταστροφική μανία σ' ένα βιβλίο του που εκδόθηκε το 2001 με τον τίτλο *Οργή*.

Έπειτα ήρθε η οικονομική κατάρρευση του 2008 και η εκλογή ενός μαύρου προέδρου. Η είσοδος του Μπαράκ Ομπάμα στον Λευκό Οίκο ήταν ένα σοκ για τα ένστικτα της λευκής υπεροχής, τα οποία είναι βαθιά ριζωμένα στην αμερικανική ιστορία και τον ψυχισμό του λευκού Αμερικανού.

Η άνοδος του Τραμπ πρέπει να ιδωθεί ως ένα αποτέλεσμα της λευκής αντίδρασης σε μια μακρά λίστα γεγονότων που προσλαμβάνονται ως εξευτελισμοί: ήττα σε δύο πολέμους, φτωχοποίηση της μεσαίας τάξης στα απόνερα της οικονομικής κρίσης του 2008 και ένας εκλεπτυσμένος, κομψός μαύρος να χορεύει στα δωμάτια του Λευκού Οίκου.

Τα τέσσερα χρόνια του Τραμπ έχουν σχεδόν ολοκληρώσει τη διαδικασία αποσύνθεσης των δομών του αμερικανικού κράτους. Το 2020, η διαδικασία αυτή ήταν σχεδόν στο τέλος της, όταν ξέσπασε η πανδημία και σάρωσε τη χώρα.

Και μετά τι; Προφανώς δεν γνωρίζω, όμως έχω παρατηρήσει πως, μετά από μια σειρά πολιτικών εμποδίων, ο Τραμπ έχει μετατραπεί στον ηγέτη του λαού της Δεύτερης Τροπολογίας. Όταν οι πιο

πρόσφατες διαδηλώσεις του Black Lives Matter απλώθηκαν ανά τη χώρα κι όταν, νωρίτερα, μια ομάδα υποστηρικτών του Τραμπ μπούκαραν στο Καπιτώλιο του Μίσιγκαν με τα όπλα στα χέρια, το πιθανό φόντο των επόμενων πέντε χρόνων είχε αποκαλυφθεί.

Ο Τραμπ κάλεσε τον στρατό να συνθλίψει τις ταραχές κι ο στρατός αρνήθηκε, παρακούοντας την εντολή του προέδρου. Στη συνέχεια, έστειλε ομοσπονδιακά στρατεύματα στο Πόρτλαντ, τροφοδοτώντας την οργή και κλιμακώνοντας τα επεισόδια. Στοχεύει άραγε σε μια ολοκληρωτική σύγκρουση ακριβώς πριν από τις εκλογές;

«The Masked Versus the Unmasked», τιτλοφορείται ένα άρθρο του Μάη του 2020, δημοσιευμένο στους Τάιμς της Νέας Υόρκης από έναν φιλελεύθερο, μετριοπαθώς προοδευτικό και πολύ καλλιεργημένο δημοσιογράφο – στην πραγματικότητα τον αγαπημένο μου Αμερικάνο δημοσιογράφο, τον Ρότζερ Κοέν. Ο τίτλος προοιωνίζεται κάτι αινιγματικό, μα το κείμενο είναι πολύ καθαρό ήδη από τις πρώτες γραμμές:

Ένας γείτονας στο Κολοράντο θα μου έλεγε πως είχε έρθει η ώρα για τους φιλελεύθερους να «οπλιστούν». Η άλλη πλευρά ήταν οπλισμένη, επιχειρηματολόγησε, και δεν θα σταματούσε σε τίποτα. Τι θα πούμε στα εγγόνια μας όταν η Ιβάνκα Τραμπ αναλάβει καθήκοντα ως η 46^η πρόεδρος των ΗΠΑ το 2025 και ο περιορισμός της προεδρικής θητείας καταργηθεί; Ότι δοκιμάσαμε με τα λόγια, με κάθε είδους λόγια, αλλά εκείνοι είχαν τα τουφέκια;

Δεν προκαλεί έκπληξη ότι ο Κοέν αμέσως προσθέτει πως διαφωνεί με τον γείτονά του και πως η αμερικανική δημοκρατία δεν έχει τίποτα κοινό με την ουγγρική. Δεν είμαι καθόλου σίγουρος πως η αισιοδοξία του εδράζεται σε γερά θεμέλια.

Ακόμη κι αν ο Βίκτορ Ορμπάν είναι ένας φασίστας και η ουγγρική δημοκρατία βρίσκεται σε κακά χάλια, λυπάμαι που το λέω αλλά η αμερικανική δημοκρατία είναι ακόμη χειρότερη, επειδή αποτελεί την έκφραση του αμερικανικού λαού, ενός προϊόντος αιώνων

γενοκτονίας, απελάσεων, δουλειάς και συστηματικής βίας.

Η αμερικανική δημοκρατία ήταν μια απάτη από την αρχή, όταν οι ιδιοκτήτες σκλάβων που έγραψαν τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας σταμάτησαν για μια στιγμή προκειμένου να αναλογιστούν την πιθανότητα να γράψουν κάτι και για το πρόβλημα της δουλειάς, αλλά τελικά αποφάσισαν να αναβάλλουν τις σχετικές συζητήσεις επ' αόριστον.

Δεν θα πρέπει να σκεφτόμαστε ότι ο Τραμπ είναι μια παρέκκλιση από το αμερικανικό πνεύμα ή η εξαίρεση σε μια χώρα λογικών ανθρώπων• είναι η τέλεια αναπαράσταση του λευκού ασυνείδητου, του βασανισμένου από μια ολέθρια αίσθηση ενοχής για τη γενοκτονία του αυτόχθονος πληθυσμού, για την εξαναγκαστική εισαγωγή εκατομμυρίων Αφρικανών, τη μακροχρόνια καταπίεση των μαύρων δούλων, τη στρατιωτική επιθετικότητα ενάντια σ' ένα σωρό πληθυσμούς, τον πυρηνικό αφανισμό της Χιροσίμα και του Ναγκαασάκι, τη δολοφονία εκατομμυρίων Βιετναμέζων, την εξόντωση της Χιλιανής δημοκρατίας, τη δολοφονία του Σαλβαντόρ Αλιέντε και τριάντα χιλιάδων ανθρώπων μετά τις 11 Σεπτεμβρίου του 1973. Για να μην αναφέρουμε τις βόμβες φωσφόρου στη Φαλούτζα και τα αμέτρητα θύματα των καταστροφικών πολέμων στο Αφγανιστάν και το Ιράκ.

Χάρη στην αμάθεια και την ηθική αχρειότητά του, ο Ντόναλντ Τραμπ αντιπροσωπεύει την αληθινή ψυχή της Αμερικής, την αμετακίνητη ψυχή ενός πληθυσμού διαμορφωμένου από μία ατέλειωτη ακολουθία εκμετάλλευσης, καταπίεσης, εκφοβισμού, εισβολών και αισχρών εγκλημάτων.

Τίποτα εκτός απ' αυτό. Δεν υπάρχει μια εναλλακτική Αμερική, όπως πολλοί νόμισαν στις δεκαετίες του 1960 και 1970. Υπάρχουν εκατομμύρια γυναίκες και άντρες, οι περισσότεροι εκ των οποίων μη λευκοί, που υπέφεραν από την αμερικανική βία και, ειδικά σ' ένα συγκεκριμένο σημείο το '60 και το '70, πάλεψαν για να αναμορφώσουν την Αμερική ώστε να γίνει πιο ανθρώπινη. Απέτυχαν διότι δεν υπάρχει τρόπος να αναμορφώσει ένα έθνος

μισαλλόδοξων και δολοφόνων.

Σήμερα πιο πολύ από ποτέ, είναι δυνατό να φανταστούμε την ευκαιρία καταστροφής της Αμερικής κι όχι αναμόρφωσής της. Κι αυτό είναι δυνατό, επειδή η Αμερική καταστρέφει τον εαυτό της. Ο Οσάμα Μπιν Λάντεν πέτυχε στην προσπάθειά του να στρέψει τη μεγαλύτερη στρατιωτική δύναμη εναντίον του εαυτού της. Η πρόκληση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου πέτυχε στο να σύρει τον γίγαντα σ' έναν πόλεμο απέναντι στο χάος. Κι αυτοί που κηρύσσουν πόλεμο στο χάος είναι καταδικασμένοι, επειδή το χάος τρέφεται με τον πόλεμο.

Το 1992, όταν ο Τζορτζ Μπους ο πρεσβύτερος δήλωσε στην πρώτη σύνοδο για την κλιματική αλλαγή στο Ρίο ντε Τζανέιρο πως ο τρόπος ζωής των Αμερικανών ήταν αδιαπραγμάτευτος, μάθαμε ότι ο πλανήτης αντιμετωπίζει ένα δίλημμα αναφορικά με το μέλλον του: αν δεν διαλυθεί η Αμερική, το ανθρώπινο είδος δεν θα επιβιώσει.

Στο αμερικανική λογοτεχνική συνείδηση, μπορούμε να βρούμε αμέτρητα χνάρια αυτής της απαίσιας, ξεκάθαρης μοίρας, και στις επόμενες παραγράφους θέλω να ανατρέξω σε ορισμένα απ' αυτά. Αρχικά σκέφτηκα να γράψω για τα βιβλία της Τζόις Κάρολ Ουτς, ειδικά για τους *Αμερικανούς Μάρτυρες*, ή γι' αυτά της Οκτάβια Μπάτλερ, ειδικά για τον δυστοπικό οίωνό της *Παραβολής του Σπορέα*. Εντούτοις, αποφάσισα να μιλήσω μονάχα για λευκούς άνδρες, ώστε η άβυσσος να μπορέσει να περιγραφεί από τα μέσα: Κόρμακ Μακάρθου, Τζον Στάινμπεκ, Φίλιπ Ροθ και Τζόναθαν Φράντζεν. Ξέρω ότι είναι μια αμφισβητήσιμη επιλογή και κάποιος μπορεί να με αποδοκιμάσουν γι' αυτή. Αποδοκιμάζω ο ίδιος τον εαυτό μου γι' αυτή την επιλογή, αλλά με συγχωρώ για έναν πολύ προσωπικό λόγο: είμαι άντρας, είμαι λευκός, είμαι γέρος.

Ξέρω για ποιο πράγμα μιλάω.

Εσώτερο Σκοτάδι

Το δεύτερο μυθιστόρημα του Κόρμακ Μακάρθου, *Outer Dark*, που δημοσιεύτηκε το 1968, μπορεί να διαβαστεί σαν ένα μεταφορικό ταξίδι πίσω στην αυθεντική ψυχή της λευκής Αμερικής. Ο χρόνος και ο τόπος της ιστορίας είναι νεφελώδη: ερημότοποι, απουσία ιστορικών αναφορών και μια διάχυτη αίσθηση συσκότισης.

Κάπου στα Απαλάχια, στο γύρισμα του εικοστού αιώνα, μια γυναίκα με το όνομα Rinthy γεννά το παιδί του αδερφού της. Ο αδερφός, ο Culla, αφήνει το νεογέννητο στο δάσος για να πεθάνει και τελικά λέει στην αδερφή του ότι το παιδί πέθανε από φυσικά αίτια. Η γυναίκα δεν τον πιστεύει και φεύγει να ψάξει το παιδί μέσα στο σκοτάδι.

«Οι δε κληρονόμοι της βασιλείας των ουρανών θα εκδιωχθούν και θα ριφθούν στο πυκνότετον σκότος του Άδου. Εκεί θα είναι ο κλαυθμός και το τρίξιμο των οδόντων», διαβάζουμε στο Κατά

Μαθαίον Ευαγγέλιο. Η καταπιεστική παρουσία του βιβλικού θεού βρίσκεται στο υπόβαθρο του βιβλίου: οι σκιές της ενοχής κυνηγούν μανιασμένα τους χαρακτήρες του μυθιστορήματος, αλλά καμιά συνειδητοποίηση δεν ξεπροβάλλει ούτε από τις πράξεις τους, ούτε από τα λόγια τους.

Μετά την εγκατάλειψη του παιδιού, ο Culla, περιπλανιέται αναζητώντας μια δουλειά (τι άλλο;), βρίσκει δουλειά και όπλα, σκοτώνει έναν γαιοκτήμονα, μετά βρίσκει μια νέα δουλειά και στη συνέχεια ξεφεύγει από την αστυνομία.

Τίποτα δεν βγάζει νόημα. Οι πράξεις του Culla μοιάζουν σαν θραυσματικές μνήμες ενός εφιάλτη.

Το τελευταίο επεισόδιο του ταξιδιού είναι το πιο παράλογο και το πιο ανατριχιαστικό: ο Culla πέφτει σ' ένα ποτάμι, σπάει το πόδι του και βγαίνει έξω από το νερό μόνο και μόνο για να συναντήσει τους τρεις άντρες που τον ακολουθούσαν. Αυτοί οι τρεις άντρες κουβαλάνε τον γιο του, το παιδί που ο Culla εγκατέλειψε. Το παιδί είναι φοβερά πληγωμένο μ' ένα σχισμένο μάτι. Οι άντρες κατηγορούν τον Culla ότι είναι πατέρας του παιδιού κι ότι το εγκατέλειψε. Τότε ένας απ' τους τρεις σφάζει το μωρό.

Το τέλος του μυθιστορήματος είναι τυλιγμένο στο σουρεαλιστικό φως της τρέλας: αφού επιβίωσε από τις ανατριχιαστικές του περιπέτειες, ο Culla γίνεται φίλος μ' έναν τυφλό άντρα. Παρακολουθεί τον τυφλό να περπατά προς έναν βάλτο• βέβαιος θάνατος. Το βιβλίο κλείνει με τον Culla να σκέφτεται: «Κάποιος θα έπρεπε να μιλήσει σ' ένα τυφλό άντρα, προτού ξεκινήσει σ' αυτή την κατεύθυνση».

Η κίβδηλη δόξα του αποικισμού της Δύσης εξιστορείται εδώ σαν ένας εφιάλτης, σαν μια ομιχλώδη περιπλάνηση ανάμεσα στη βία, το φόβο και την αχρειότητα.

Οργή

Από τον εφιάλτη του Μακάρθου στην ιστορική πραγματικότητα του

Τζον Στάινμπεκ – θυμήθηκα το πιο σημαντικό αμερικανικό μυθιστόρημα της δεκαετίας του 1930 ενώ διάβαζα ένα άρθρο από ένα ακροδεξιό, φιλελεύθερο (libertarian) οικονομικό μπλογκ, το *Zero Hedge*[2], μια ενδιαφέρουσα παραπομπή της λευκής ανωτερότητας.

Σαν αναγνώστης αυτής της αποκρουστικής αλλά χρήσιμης φυλλάδας, μια μέρα η προσοχή μου αιχμαλωτίστηκε από ένα άρθρο με τίτλο «Η Παλιά Αμερική Είναι Νεκρή: Τρία Σενάρια Για Το Επόμενο Βήμα». Γραμμένο από τον Wayne Allenswroth, το άρθρο είχε να κάνει με το μυθιστόρημα του Τζον Στάινμπεκ, *Τα Σταφύλια της Οργής*, και τη μεταφορά του στον κινηματογράφο το 1939 από τον Τζον Φορντ.

Το επίκεντρο του μυθιστορήματος είναι μια κοινότητα αγροτών στην Οκλαχόμα στις μέρες της Μεγάλης Ύφεσης. Εξαιτίας του χρέους και του οικονομικού συγκείμενου το οποίο οι αγρότες είναι ανίκανοι να αντιληφθούν, μια μέρα δέχονται την επίσκεψη των αντρών του γαιοκτήμονα, οι οποίοι τους φέρνουν το μήνυμα πως τους κάνουν έξωση:

Κάποιοι από τους άντρες του ιδιοκτήτη ήταν ευγενικοί επειδή μισούσαν αυτό που έπρεπε να κάνουν και κάποιοι απ' αυτούς ήταν θυμωμένοι επειδή μισούσαν να γίνονται σκληροί... Και όλοι ήταν εγκλωβισμένοι σε κάτι μεγαλύτερο από τους ίδιους. Κάποιοι απ' αυτούς μισούσαν τα μαθηματικά που τους κινούσαν, κάποιοι ήταν φοβισμένοι και κάποιοι λάτρευαν αυτά τα μαθηματικά επειδή τους παρείχαν ένα καταφύγιο από τη σκέψη και το συναίσθημα. Εάν μια τράπεζα ή ένας χρηματοπιστωτικός οργανισμός κατείχε τη γη, είπε ο άντρας του γαιοκτήμονα, η τράπεζα - ή ο οργανισμός - χρειάζεται/θέλει/επιμένει/πρέπει να έχει -λες και η τράπεζα ή ο οργανισμός ήταν ένα τέρας με σκέψεις και συναισθήματα που τους είχε παγιδεύσει... Η τράπεζα, το τέρας, πρέπει να έχει πάντα κέρδη. Δεν μπορεί να περιμένει. Θα πεθάνει.

Ο Στάινμπεκ περιγράφει εδώ, μ' έναν ιδιαιτέρως ζωντανό τρόπο, την ανημποριά που βίωναν οι εργάτες και οι υπάλληλοι, όταν

αντιμετώπιζαν το τέρας του χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού. Αλλά το ενδιαφέρον είναι ότι το φιλοτραμπικό *Zero Hedge* ξαναζωντανεύει τώρα τον Στάινμπεκ, καθώς το σενάριο της Ύφεσης επιστρέφει μέσα από τις συνθήκες που πυροδότησε η πανδημία. Ο Στάινμπεκ συνεχίζει:

Επιτέλους, οι άντρες του γαιοκτήμονα έφτασαν στο ζητούμενο. Το σύστημα της ενοικίασης δεν θα λειτουργεί πλέον. Ένας άντρας με τρακτέρ μπορεί να πάρει την έκταση δώδεκα ή δεκατεσσάρων οικογενειών. Τον πληρώνεις ένα μεροκάματο και παίρνεις όλη τη σοδειά. Πρέπει να το κάνουμε. Δεν μας αρέσει που το κάνουμε. Αλλά το τέρας είναι άρρωστο.

Οι ενοικιαστές κάθονται στο έδαφος, ενώ ο δικηγόρος του γαιοκτήμονα τελικά τους λέει:

Πρέπει να φύγετε απ' αυτή τη γη. Το άροτρο θα περάσει μέσα από την αυλή.

Και τώρα οι άντρες που κάθονταν στις φτέρνες, σηκώθηκαν όρθιοι αγριεμένοι. Ο Παπούς κατέλαβε αυτή τη γη κι έπρεπε να σκοτώσει τους Ινδιάνους και να τους διώξει μακριά. Κι ο Πατέρας γεννήθηκε εδώ και σκότωσε ζιζάνια και φίδια. Ήρθε τότε μια κακή χρονιά κι αναγκάστηκε να δανειστεί λίγα χρήματα. Κι εμείς γεννηθήκαμε εδώ. Κι ο Πατέρας έπρεπε να δανειστεί χρήματα. Η τράπεζα έφτασε τότε να κατέχει τη γη, αλλά μείναμε εδώ και κρατούσαμε ένα μικρό κομμάτι απ' αυτά που καλλιεργούσαμε.

Αλλά οι άντρες του ιδιοκτήτη είναι άκαμπτοι:

Λυπόμαστε. Δεν είμαστε εμείς. Είναι το τέρας, η τράπεζα δεν είναι σαν τον άνθρωπο...

Οι νοικάρηδες άρχισαν να κραυγάζουν, ο Παπούς σκότωσε Ινδιάνους, ο Πατέρας σκότωσε φίδια γι' αυτή τη γη. Ίσως να μπορούμε να σκοτώσουμε τράπεζες – είναι χειρότερες από τους Ινδιάνους και τα φίδια...

Και τώρα οι άντρες του ιδιοκτήτη αγρίεψαν. Πρέπει να φύγετε...

Θα πάρουμε τα όπλα, όπως ο Παπούς όταν ήρθαν οι Ινδιάνοι. Τι θα γίνει τότε;

Τότε -πρώτα ο σερίφης και μετά ο στρατός. Εάν προσπαθήσετε να μείνετε, θα είναι σαν να κλέβετε, εάν σκοτώσετε για να μείνετε, θα είστε δολοφόνοι. Το τέρας δεν είναι οι άνθρωποι, αλλά μπορεί να κάνει τους ανθρώπους να πράξουν αυτό που θέλει.

Αυτές οι σελίδες φωτίζουν το αίσθημα και τη μυθολογία που βρίσκεται πίσω από τον Τραμπ και φτιάχνει τη δύναμή του. Οι λευκοί άνθρωποι που απέκτησαν αυτή τη γη σκοτώνοντας Ινδιάνους βρίσκονται υπό απειλή εξαιτίας της φιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης. Ο Τραμπ είναι το όπλο τους ενάντια στην απειλή της παγκοσμιοποίησης. Ο λαός της Δεύτερης Τροπολογίας βρίσκεται μπροστά στην τελευταία του ευκαιρία να περισώσει την κοινωνική του ηγεμονία: αυτή η ευκαιρία είναι ο Τραμπ. Απλώς διαβάστε τι γράφει ο Allenswroth στο *Zero Hedge*:

Οι άνθρωποί μας, η κουλτούρα μας, η ιστορία μας, ό, τι εκτιμούμε και νοιαζόμαστε, βρίσκονται κάτω από μία αμείλικτη επίθεση από τα Μείνστριμ Μίντια, τους πολιτικούς, τούς «ακτιβιστές», τους κριτοκράτορες[3] των δικαστηρίων, που υποβοηθούνται και υποθάλπονται από εσωτερικούς εχθρούς, συχνά δικούς μας συγγενείς και φίλους, οι οποίοι έχουν εσωτερικεύσει τη συκοφαντική αριστερή αφήγηση μιας ανεπανόρθωτα «ρατσιστικής» Αμερικής η οποία πρέπει να ισοπεδωθεί...

Ο εχθρός μας, σ' αυτή την περίπτωση είναι το παγκοσμιοποιημένο Blob[4] και οι μαχητικοί, επίδοξοι Τσε Γκεβάρα και LARPing[5] Λενινιστές, τα MSM[6], η γραφειοκρατία, τα δικαστήρια, οι μεγάλες εταιρείες και το εκπαιδευτικό κατεστημένο. Ακόμη, για το μεγαλύτερο κομμάτι μέχρι πρόσφατα, το Blob δεν έχει αντιμετωπίσει το Ιστορικό

Αμερικανικό Έθνος μετωπικά. Το Blob υπήρξε υπομονετικό, δολοφονώντας μας μέσα από τον θάνατο χιλιάδων επιμέρους επιλογών, κερδίζοντας σταθερά έδαφος μέσω της υπονόμησης, χρησιμοποιώντας προπαγάνδα, παραπληροφόρηση και λογοκρισία με τη βοήθεια των Απολυταρχών της Τεχνολογίας• πρόκειται για μια αργή καταπάτηση, αυτό που ο εκλιπών Sam Francis αποκάλεσε «αναρχοτυραννία», με τη μαζική μετανάστευση («the Great Replacement»[7]) σαν το μαζικής καταστροφής όπλο του. Το Blob είναι άμορφο, ένα γλοιώδες, ελισσόμενο πράγμα που δοκιμάζει και βάζει χέρι στο διάβα του σε οποιαδήποτε κοινωνική, οικονομική, πολιτική ρωγμή μπορεί να εκμεταλλευτεί, καταπίνοντας τελικά το θήραμά του σαν κινούμενη άμμος. Τότε ο Ντόναλντ Τραμπ εκλέχτηκε πρόεδρος. Το Blob ήταν σοκαρισμένο. Ο «Πορτοκαλί Μοχθηρός Άντρας» φαινόταν να απειλεί τα πλάνα του για την καταστροφή του Ιστορικού Αμερικανικού Έθνους. Έτσι, ακόμη και μετά την 8^η Νοεμβρίου του 2016, τα MSM συνεχίζουν να εγκλωβίζουν τη χώρα με υστερίες, κατασκευάζοντας τη μία κρίση μετά την άλλη. Τα φέικ νιουζ μέσω των σόσιαλ μίντια, μια υβριδική πολεμική τακτική μπήκε σε ραγδαία λειτουργία: το Russiagate[8], το Ukrainegate[9], ο πανικός με τον κινεζικό ιό και το ακόλουθο λοκντάουν και οικονομικό κραχ και τώρα ο μύθος του Αγίου Τζορτζ Φλόιντ και των μαύρων που είναι «κυνηγημένοι» από τους λευκούς, που λειτούργησε ως καταλύτης για τον όχλο που λεηλάτησε και έκαψε τις αμερικανικές πόλεις. Χρησιμοποιώντας τον κινεζικό ιό και τις ταραχές για τον Φλόιντ ως προπέτασμα, το Blob και η μαχητική του πτέρυγα -οι Αντίφα και το Black Lives Matter- κλιμάκωσαν την αναρχοτυραννία σε νέα ύψη.

Η αφήγηση αυτή έχει τις ρίζες της στην φυλετική μνήμη και υποστηρίζεται από έναν στρατό λευκών οπλισμένων ανθρώπων, τους οποίους ο Τραμπ έχει ενώσει υπό τον ορισμό «ο λαός της Δεύτερης Τροπολογίας».

Στο τέλος του άρθρου, ο Allenswroth στρέφεται σε μια ανοιχτή πρόσκληση προετοιμασίας για εμφύλιο πόλεμο:

Αν βασιστούμε μονάχα στην πολιτική των εκλογών, θα χάσουμε, ειδικά καθώς ο δημογραφικός κλοιός κλείνει. Οι νικητές δεν θα δείξουν κανένα έλεος. Η πολιτική ζωή όπως την γνωρίζαμε στην Αμερική, έχει τελειώσει. Ξαναλέμε, η Αμερική στην οποία μεγαλώσαμε και την οποία αγαπήσαμε, είναι νεκρή. Οι εκλογές είναι στην καλύτερη μια παρελκυστική δραστηριότητα. Φαίνεται εξαιρετικά απίθανο ότι ο Τραμπ (ή οποιοσδήποτε άλλος, εδώ που τα λέμε) μπορεί, για παράδειγμα, να απελάσει και να παροτρύνει σε αυτό-απέλαση τα δεκάδες εκατομμύρια παράνομων μεταναστών, ακόμη κι αν υποθέσουμε πως επιθυμεί κάτι τέτοιο.

Ο ισχυρισμός είναι πως ο Τραμπ δεν μπορεί να φέρει μόνος του σε πέρας τη δουλειά. «Εμείς» πρέπει να πάρουμε τα όπλα μας και να κάνουμε τη δουλειά: να απελάσουμε δεκάδες εκατομμύρια παράνομων μεταναστών, σωστά; Το κάναμε έναν αιώνα πριν, απελάσαμε τους αυτόχθονες, όταν τους κατασφάξαμε. Και τώρα, συνεχίζει η ρατσιστική λευκή θέση, πρέπει να το κάνουμε ξανά.

Τρέλα; Ναι, αλλά αυτό που οι πολιτικοί αναλυτές δεν μπορούν να αντιληφθούν είναι αυτό: η τρέλα και μόνο η τρέλα κυβερνά σήμερα έναν κόσμο που βρίσκεται εξ ολοκλήρου εκτός ελέγχου.

Ο Allenswroth αναρωτιέται, «τι θα γίνει εάν ο Τραμπ χάσει τις εκλογές τον Νοέμβριο;».

Κι αυτή είναι η απάντηση του:

Ο Τραμπ χάνει και το Blob και οι σύμμαχοί του θριαμβεύουν. Εντούτοις, επειδή σήμερα αυτό δεν είναι ένα έθνος αλλά μία χώρα, που δεν μοιράζεται την αίσθηση της κοινής ταυτότητας και της συμφωνημένης ιστορίας, κουλτούρας, πιστεύω ή γλώσσας, μόνο ένα πλήρως αστυνομικό κράτος μπορεί να τη συγκρατήσει ενωμένη. Ακόμη κι αυτό ίσως να μην μπορεί να εγγυηθεί την τάξη σε μια χαοτική μετα-Αμερική, και ο μειούμενος αριθμός των λευκών σίγουρα δεν θα απολαμβάνει την προστασία του κράτους. Σε κάποιο σημείο στο μέλλον, οι λευκοί Αμερικανοί ίσως ζουν σαν τους λευκούς

Νοτιοαφρικάνους, ακόμη και με φόβο για τις ζωές τους. Αν η τάξη διαρραγεί, ομάδες αυτόκλητων τιμωρών, ακόμη και εγκληματικές συμμορίες, θα χωθούν στο δημιουργηθέν κενό, όπως έκαναν κάποτε στο Μεξικό κι όπως έπραξαν οι συμμορίες Λατίνων, για να προστατεύσουν τις γειτονιές τους κατά τη διάρκεια των ταραχών για τον Φλόιντ. Τα καλά νέα: οι λευκοί άντρες τους αντέγραψαν όταν ο όχλος απείλησε τα σπίτια και την ιστορία τους.

Αυτή η Χώρα είναι Τρομακτική

Από τα χρόνια της Μεγάλης Ύφεσης κάνω ένα άλμα στη δεκαετία του '60, όταν μια προοδευτική συνειδητοποίηση εξαπλώθηκε μέσα από τις εξεγέρσεις των μαύρων και τα πανεπιστήμια.

Στο *Αμερικανικό Ειδύλλιο*, ο Φίλιπ Ροθ περιγράφει την τραγωδία ενός άντρα που ανατράφηκε με εμπιστοσύνη υπνοβάτη στο Αμερικανικό Όνειρο. Ξαφνικά, αναγκάζεται να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα μιας διανοητικής κατάρρευσης που διατρέχει την οικογένειά του, την πόλη του, τη χώρα του και τον κόσμο ως σύνολο. Ονομάζεται Swede (ΣτΜ. Σουηδός), αλλά είναι ένας νέος Εβραίος από το Νιου Τζέρσεϋ. Είναι ψηλός, όμορφος και καλός παίχτης του μπίιζμπολ. Βρισκόμαστε στη δεκαετία του '50 κι η ζωή μοιάζει γι' αυτόν χαρούμενη και φωτεινή. Παντρεύεται τη μισ Νιου Τζέρσεϋ κι αποκτούν ένα παιδί, τη Μέρεντιθ, ή αλλιώς Μαίρη. Η Μαίρη προσβάλλεται από τραυλισμό στην προφορά της. Δεν υπάρχει τρόπος να ιαθεί αυτό το ελάττωμα, αυτός ο μικρός λεκές στην εικόνα μιας τέλει αμερικανικής ευφορίας στις αρχές της δεκαετίας του '60.

Τότε ο Κένεντι δολοφονείται και μια μέρα, ενώ η Μαίρη παρακολουθεί τηλεόραση, σοκάρεται από την εικόνα ένα Βιετναμέζου ιερέα, ντυμένου στα βαθυκίτρινα, που αυτοπυρπολείται και μένει ακίνητος μέχρι τη στιγμή που πέφτει, μια ανθρώπινη κόλαση φωτιάς. Για τη Μαίρη, αυτή είναι η αρχή μιας τερατώδους μετάλλαξης. Αναπηδά απ' αυτή την εικόνα, κλαίει, παραληρεί. Ύστερα, ακόμη περισσότεροι Βιετναμέζοι ιερείς αυτοκτονούν και το μυαλό του κοριτσιού διαλύεται για

πάντα.

Η νέα αμερικανική πραγματικότητα ανοίγει μια τρύπα στον περιφραγμένο κήπο που στέγαζε το Αμερικανικό Όνειρο του Swede. Οι εξεγέρσεις των μαύρων ξεσπούν: το Watts φλέγεται, το Νιούαρκ φλέγεται. Ο Swede προστατεύει το εργοστάσιο που του κληροδότησε ο πατέρας του. Μα όλα τριγύρω αλλάζουν. Το πιο σημαντικό, η Μαίρη έχει τρελαθεί: δεν επιστρέφει σπίτι τα βράδια περνώντας τις νύχτες της με κομμουνιστές και αναρχικούς.

Και τότε έρχεται η τραγωδία, η ανεπανόρθωτη τραγωδία. Η Μαίρη γίνεται μία δολοφόνος, μία τρομοκράτισσα: βάζει μία βόμβα που σκοτώνει έναν αθώο περαστικό. Η Μαίρη είναι κυνηγημένη, δεν θα ξαναγυρίσει πίσω, η μητέρα της παθαίνει νευρικό κλονισμό. Τότε η Μαίρη συναντιέται κρυφά με τον πατέρα της, αλλά είναι λεπτή σαν τσουγκράνα, είναι βρώμικη, είναι κατεστραμμένη. Η Μαίρη έχει βιαστεί.

Ο κόσμος του Swede έχει καταρρεύσει, αλλά πρέπει να αντισταθεί, το εργοστάσιο πρέπει να συνεχίσει, η γυναίκα του έχει τρελαθεί• πηδιέται με τον αποτρόπαιο γείτονα, έναν διανοούμενο. Ο Swede καλεί τον αδερφό του, τον κυνικό αδερφό του, και του λέει πως τίποτα δεν έχει απομείνει από τον κόσμο του. Ο αδερφός του απαντάει:

«Νομίζεις ότι ξέρεις τι είναι αυτή η χώρα; Δεν έχει ιδέα τι είναι αυτή χώρα... Αυτή η χώρα είναι τρομακτική. Φυσικά και τη βιάσαν. Τι είδους παρέες νομίζεις ότι είχε; Φυσικά κι εκεί έξω επρόκειτο να τη βιάσουν... Μπαίνει σ' αυτόν τον κόσμο, αυτόν τον παλαβιάρικο κόσμο εκεί έξω, με όλα αυτά που γίνονται εκεί έξω – τι περιμένεις;»

Προηγουμένως, στο ίδιο κεφάλαιο, ο Ροθ γράφει:

Ναι, στην ηλικία των σαρανταέξι, το 1973, σχεδόν στα τρία-τέταρτα της διαδρομής του αιώνα που χωρίς καμία έγνοια για τις ευγένειες της ταφής, διέσπειρε τα πτώματα ακρωτηριασμένων παιδιών και των ακρωτηριασμένων γονιών τους

παντού τριγύρω, ο Swede ανακάλυψε ότι βρισκόμαστε όλοι υπό την επήρεια μιας παραφροσύνης. Είναι απλώς θέμα χρόνου, ασπρουλιάρη. Όλοι εκεί είμαστε!

Είναι απλώς θέμα χρόνου, γράφει ο Ροθ. Βρισκόμαστε όλοι υπό την επήρεια μιας παραφροσύνης.

Τώρα αυτός ο χρόνος έφτασε, υποθέτω.

Κανείς δεν θα μπορούσε ποτέ να χωνέψει ότι η Αμερική –η σπουδαιότερη χώρα στον κόσμο με τη «σπουδαιότερη οικονομία που υπήρξε ποτέ»- θα μπορούσε να βρίσκεται στην κόψη ενός ακόμη εμφυλίου πολέμου. Σήμερα, μετά τους περισσότερους από εκατόν εβδομήντα χιλιάδες νεκρούς της μεγαλύτερης ανείπωτης σφαγής που διέπραξε το αμερικανικό σύστημα υγείας, μετά τη δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ και την έκρηξη των διαδηλώσεων με τη συνεχιζόμενη κλιμάκωση της αστυνομικής βίας, μετά τις προειδοποιήσεις του Τραμπ για την επικείμενη εκλογική απάτη των Δημοκρατικών, μετά το κάλεσμα στα όπλα που απηύθυνε στον λαό της Δεύτερης Τροπολογίας, μετά τις ουρές των ανθρώπων που αγόραζαν όπλα στις πρώτες μέρες της πανδημίας, μετά τον ένοπλο όχλο που διαδήλωνε ενάντια στο λόκνταουν, νομίζω πως ο εμφύλιος πόλεμος είναι η πιο πιθανή προοπτική γι' αυτή τη χώρα που αποτελεί τη θανατηφόρο ασθένεια του ανθρώπινου είδους.

Άνοια

Η τρέλα ενός φθινοπωρινού ψυχρού μετώπου που ερχόταν απ' το λιβάδι. Μπορούσες να το αισθανθείς: κάτι φριχτό επρόκειτο να συμβεί. Ο ήλιος χαμηλά στον ουρανό, ένα αμυδρό φως, ένα παγωμένο αστέρι. Ριπή τη ριπή του ανέμου, μια αναταραχή. Τα δέντρα ανήσυχα, η θερμοκρασία σε πτώση, το σύνολο της βόρειας πίστης των πραγμάτων να φτάνει σ' ένα τέλος.

Έτσι ανοίγουν οι Διορθώσεις, το μυθιστόρημα του 2001 του Τζόνναθαν Φράνζεν που σηματοδοτεί το πέρασμα στον νέο αιώνα-έναν αιώνα γοργής αποσύνθεσης, που ξεκινάει με την αποσύνθεση του ανθρώπινου μυαλού:

Ο Άλφρεντ δεν διέθετε το πρέπον νευρολογικό έρμα. Οι οργισμένες κραυγές του Άλφρεντ όταν ανακάλυπτε πράξεις ανταρταπόλεμου – μια σακούλα από το Nordstrom πεσμένη μέρα μεσημέρι στη σκάλα του υπογείου που παραλίγο να επιτάχυνε ένα κουτροβάλημα- ήταν οι κραυγές μιας κυβέρνησης ανήμπορης πλέον να κυβερνήσει.

Ο Άλφρεντ Λάμπερτ είναι ένα ηλικιωμένος πατέρας τριών παιδιών και σύζυγος της Ένιντ. Η οικογένεια Λάμπερτ είναι η πρωταγωνίστρια του μυθιστορήματος.

Πράγματι, οι Διορθώσεις αποτελούν μια καταγραφή της αποσύνθεσης του αμερικανικού εγκεφάλου, μέσα από την ιστορία ενός ζευγαριού ηλικιωμένων: η Ένιντ, μια γυναίκα στα πρόθυρα της κατάθλιψης που ανακαλύπτει τη μαγεία των ψυχοφαρμάκων, και ο Άλφρεντ που περιπλανιέται στα όρια του Αλτσχάιμερ.

Όχι μόνο εξαιτίας του νευροχημικού εκφυλισμού αλλά και εξαιτίας του μετασχηματισμού του διανοητικού περιβάλλοντος, η πραγματικότητα έχει γίνει ακατανόητη για έναν γέρικο εγκέφαλο:

Ένας μαύρος άντρας να κάνει στοματικό έρωτα σ' έναν λευκό, η κάμερα να στοχεύει πάνω απ' τον αριστερό γοφό εξήντα μοίρες πίσω απ' το πλήρες προφίλ, ένα μισοφέγγαρο υψηλών αξιών να καμπυλώνεται πάνω απ' τα οπίσθια, οι αρθρώσεις μαύρων δαχτύλων αμυδρά ορατές καθώς εξερευνούν στη σκοτεινή πλευρά αυτού του φεγγαριού. Κατέβασε αυτή τη φωτογραφία και την κοίταξε σε υψηλή ανάλυση. Ήταν 65 ετών και δεν είχε ξαναδεί ποτέ μια σκηνή σαν αυτή. Έφτιαχνε εικόνες για ολόκληρη της ζωή της και ποτέ δεν είχε εκτιμήσει το μυστήριό τους. Όλο αυτό το εμπόριο των bits και bytes, αυτές οι μονάδες και τα μηδενικά να ρέουν μέσω των σέρβερ σε κάποιο μεσοδυτικό πανεπιστήμιο. Τόση οφθαλμοφανής μετακίνηση δεδομένων που κατέληγε σ' ένα οφθαλμοφανές τίποτα. Ένας λαός κολλημένος σε οθόνες και περιοδικά.

Η κατάπληξη, η θλίψη κι ο παραλογισμός εξαπλώνονται παντού.

Υπήρχε όμως ακόμη μία πολύ σημαντική ερώτηση την οποία

ήθελε ακόμη να απαντήσει. Τα παιδιά του έρχονταν, ο Γκάρικ και η Ντενίζ, ίσως ακόμη και ο Τσιπ, ο πνευματικός του γιος. Ήταν πιθανό εάν ερχόταν ο Τσιπ, να μπορούσε να απαντήσει εκείνη την πολύ σημαντική ερώτηση. Κι η ερώτηση ήταν. Η ερώτηση ήταν.

Χρησιμοποιώ τη λέξη «άνοια» για να αναφερθώ σε μια συνθήκη ακραίας αποσύνδεσης ανάμεσα στην εγκεφαλική ροή και το περιβάλλον• συμβαίνει όταν ο εγκέφαλος χάνει την απαρτίωση του νευρικού συστήματος, η οποία είναι απαραίτητη ώστε να αναλύει με σταθερό τρόπο τόσο σημειωτικά, όσο και βιολογικά ερεθίσματα. Συνεπώς, η άνοια είναι μια ατομική κατάσταση η οποία μπορεί να αποδοθεί περιληπτικά ως μια μπερδεμένη κατάσταση ενός ηλικιωμένου μυαλού. Αλλά η επεκτεινόμενη παρουσία ηλικιωμένων ανθρώπων, εξαπλώνει αυτή την κατάσταση πολύ πέρα από το όριο μιας περιθωριακής παθολογίας. Πολλά σημάδια στην παρούσα συνθήκη της Αμερικής υποδεικνύουν μία πολιτική διάγνωση: ο αμερικανικός εγκέφαλος είναι αναντίστρεπτα σάπιος.

Αλλά πριν την πολιτική άνοια, υπάρχει η ψυχολογική άνοια. Και πριν γίνει ψυχολογική, είναι μια νευρολογική δυσλειτουργία.

Η σύγχρονη, ευρέως διαδεδομένη αντίληψη ενός αποκαλυπτικού βέρτιγκο δεν γεννιέται μόνο ως ένα ξεκαθάρισμα με τη μακρά ιστορία της φυλετικής βίας, της βιομηχανικής ρύπανσης και της οικονομικής υπερεκμετάλλευσης. Είναι, επίσης, το αποτέλεσμα μιας εκτεταμένης νευρολογικής κατάπτωσης και της ανικανότητας του αμερικανικού μυαλού να συμβιβαστεί με την άνοια και την ανημποριά.

Στην ταινία *Νεμπράσκα* του Αλεξάντερ Πέιν, ένας αστυνομικός ανακαλύπτει τον Γούντι Γκραντ να περπατά στη λεωφόρο. Τότε ο γιος του Γούντι, ο Ντέιβιντ, μαζεύει τον πατέρα του και μαθαίνει πως ο εκείνος επιθυμεί να πάει στο Λίνκολν της Νεμπράσκα για να εξαργυρώσει ένα λαχείο ενός εκατομμυρίου δολαρίων που πιστεύει ότι έχει κερδίσει. Όταν ο Ντέιβιντ

βλέπει το γράμμα που πληροφορεί για το έπαθλο, καταλαβαίνει αμέσως ότι πρόκειται για μια απάτη μέσω ταχυδρομείου, σχεδιασμένη να κάνει εύπιστους ανθρώπους να αγοράζουν συνδρομές σε περιοδικά. Ο Ντέιβιντ φέρνει τον πατέρα του στο σπίτι, όπου η μητέρα του, η Κέιτ, ενοχλείται όλο και περισσότερο με την επιμονή του Γούντι να θέλει να πάρει το χρηματικό έπαθλο.

Πρόκειται για μια συγκινητική ιστορία, την ιστορία ανθρώπων (κυρίως λευκών Αμερικανών) που ανατράφηκαν με ψεύτικες μυθολογίες και τράφηκαν με άθλιο φαγητό (και σε σωματικό και σε πνευματικό επίπεδο) και τώρα υπνοβατούν προς το βάλτο, πιστεύοντας ωστόσο ακόμη στην υπεροχή τους.

Αντιαμερικάνος Κιχώτης

Στο σουρεαλιστικό, μπαρόκ μυθιστόρημα *Κιχώτης*, ο Σαλμάν Ρούσντι αφηγείται την ιστορία ενός γεννημένου στην Ινδία συγγραφέα, που ζει στην Αμερική, δουλεύει για μια φαρμακευτική εταιρεία οπιοειδών (τους παραγωγούς του Oxycotin ειρήσθω εν παρόδω) και ερωτεύεται μια σταρ της τηλεόρασης, επίσης γεννημένη στην Ινδία. Ταξιδεύει από την Καλιφόρνια στη Νέα Υόρκη μαζί τον μυθοπλαστικό γιο του, τον Σάντσο Πάντσα, και έρχεται αντιμέτωπος με αναρίθμητες πράξεις ρατσιστικής απόρριψης και επιθετικότητας από τους αληθινούς, λευκούς Αμερικανούς οι οποίοι δεν γουστάρουν το καστανό δίδυμο.

«Θέλω να μιλήσουμε ο ένας στον άλλον σ' εκείνη τη γλώσσα, ειδικά δημόσια, για να αψηφήσουμε τα καθίκια που μας μισούν επειδή έχουμε άλλη γλώσσα.»

Αυτός είναι ο καλύτερος ορισμός των Αμερικανών: εκείνα τα καθίκια που μας μισούν επειδή έχουμε άλλη γλώσσα (κι επίσης, και πρέπει να ειπωθεί, επειδή μιλάμε καλύτερα αγγλικά από τους ίδιους).

Η άγνοια είναι το θεμέλιο της αμερικανικής ανωτερότητας. Δεν ξέρουν τίποτα για τον κόσμο, για τις αναρίθμητες και απείρως διαφορετικές χώρες του κόσμου, δεν μιλάνε καμία γλώσσα εκτός

από μία φτωχική εκδοχή των αγγλικών• δεν γνωρίζουν και προστατεύουν την άγνοιά τους σαν να 'ναι η πηγή της δύναμής τους. Κι έχουν κάποιον λόγο γι' αυτό, επειδή η άγνοια έχει γίνει η δύναμη αυτών που δεν θέλουν να αποσπάται η προσοχή τους προς την ομορφιά, το απρόβλεπτο, την πολυπλοκότητα, ούτως ώστε να μπορούν να επικεντρώνονται στο να κερδίζουν το μίζερο παιχνίδι του ανταγωνισμού, του κέρδους, της συσσώρευσης.

Αυτή υπήρξε η δύναμη του αμερικανικού λαού κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο αιώνων. Αλλά σήμερα;

Ας μην ξεχνάμε ότι υπάρχει κι άλλη μία πλευρά της αμερικανικής ισχύος, η οποία είναι αντίθετη της άγνοιας: η γνώση. Τα αμερικανικά πανεπιστήμια και άλλοι πολιτισμικοί οργανισμοί είναι τα μέρη όπου η γνώση αποθηκεύεται, επεξεργάζεται, μετασχηματίζεται, δημιουργείται. Από ποιον; Από ανθρώπους που έρχονται από την Ινδία, την Ιαπωνία, την Ιταλία, την Κίνα και πολλές άλλες χώρες. Η Σίλικον Βάλλεϊ δεν θα ήταν τίποτα χωρίς τον Σύριο Στηβ Τζομπς και τον Ινδό Ταμίλ Σουντάρ Πιχάι, αλλά και τους απειράριθμους μηχανικούς και σχεδιαστές που έρχονται απ' όλον τον κόσμο. Η βιομηχανία του κινηματογράφου δεν θα ήταν τίποτα χωρίς τους Ιταλούς και τους Εβραίους. Και πάει λέγοντας.

Η αμφίσημη σπουδαιότητα της Αμερικής έχει υπάρξει το αποτέλεσμα του γάμου μεταξύ της αγγλοσαξονικής αγριότητας (και άγνοιας) και της κοσμοπολίτικης περιέργειας.

Σήμερα, για πρώτη φορά στην ιστορία, το πάντρεμα αυτών των δύο πολιτισμικών συστατικών διαλύεται. Οι αντιδράσεις ενάντια στην παγκοσμιοποίηση θέλουν να εκδιώξουν, να απαγορεύσουν, να απορρίψουν, να χτίσουν τείχη, να διαγράψουν την πολλαπλότητα και να απομειώσουν την πολυπλοκότητα.

Ο πυρήνας αυτής της διαδικασίας αποσύνθεσης βρίσκεται στο εξής: στην κοινωνική μομφή που περικυκλώνει την εξυπνάδα, την ειρωνεία, τη συνειδητοποίηση και τη φαντασία.

Πάρα πολλά κι όχι αρκετά

Έπειτα διάβασα το βιβλίο (όχι όλο, για όνομα του Θεού) που η Μαίρη Τραμπ αφιέρωσε σ' ένα ψυχαναλυτικό πορτραίτο του θείου της. Το *Too Much and Never Enough: How My Family Created the World's Most Dangerous Man* είναι ένα χρήσιμο βιβλίο, γραμμένο με κάποια κατανόηση του ψυχαναλυτικού υποβάθρου της παρούσας καταστροφικής συνθήκης. Η συγγραφέας δεν είναι μόνο μια επαγγελματίας ψυχολόγος αλλά, επίσης, η ανιψιά αυτού του απαίσιου άντρα, ο οποίος είναι επίσης ένας φουκαράς του οποίου η ζωή είναι άθλια, όπως συμβαίνει συχνά με ανθρώπους οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να υπερασπίζονται μια αυτοεικόνα βαθιά ψεύτικη.

Σύμφωνα με τη Μαίρη Τραμπ, ο πατέρας του Τραμπ, ο Φρεντ, ήταν ένας υψηλού βαθμού λειτουργικός κοινωνιοπαθής. Αφότου περιέγραψε τη φιλοσοφία που μετέδωσε ο πατέρας στον γιο, η Μαίρη σχολιάζει: «Τα θεμελιώδη πιστεύω του Φρεντ σχετικά με το πώς λειτουργεί ο κόσμος -πως στη ζωή μπορεί να υπάρχει μόνο ένας νικητής κι όλοι οι άλλοι είναι αποτυχημένοι (μια ιδέα που ουσιαστικά αποκλείει την ικανότητα να μοιράζεσαι) και πως η καλοσύνη συνιστά αδυναμία- είναι ξεκάθαρα.»

Έπειτα, η Μαίρη αφηγείται ορισμένα οικογενειακά ανέκδοτα. Αφού του πέταξαν ένα μπολ με λιωμένες πατάτες στο κεφάλι, ο Ντόναλντ Τραμπ αισθάνεται ταπεινωμένος:

Όλοι γέλασαν, δεν μπορούσαν να σταματήσουν να γελάνε. Και γελούσαν εις βάρος του Ντόναλντ. Ήταν η πρώτη φορά που ο Ντόναλντ γελοιοποιούνταν από κάποιον που ακόμα και τότε θεωρούσε κατώτερό του. Δεν είχε αντιληφθεί πως η γελοιοποίηση ήταν ένα όπλο που σε μια μάχη θα μπορούσε να βρίσκεται στα χέρια μόνο ενός προσώπου. Το ότι ο Φρέντι, απ' όλους τους ανθρώπους, μπορούσε να τον παρασύρει σ' έναν κόσμο όπου η γελοιοποίηση μπορούσε να συμβεί εις βάρος του το έκανε πολύ χειρότερο. Από τότε και στο εξής, δεν θα επέτρεπε στον εαυτό του να ξαναγιώσει αυτό το συναίσθημα. Από τότε και στο εξής, αυτός θα κατείχε αυτό το όπλο, δεν

θα βρισκόταν ποτέ στην κοφτερή πλευρά του.

Κατά την άποψη της Μαίρη, ο Ντόναλντ έχει ένα διπλό πρόβλημα: είχε υπερβολικά πολλά, αλλά όχι αρκετά. Υπερβολικά μεγάλο εγώ, ένα πικρόχολο εγώ, θρεμμένο από έναν πατέρα ανίκανο να προσφέρει στοργή. Κι όχι αρκετή αγάπη, διότι η μητέρα του ήταν άρρωστη, απύσα και ψυχολογικά εξαρτημένη από τον κοινωνιοπαθή.

Μοιάζει με μια καλή εισαγωγή στην ψυχογένεση του προέδρου των ΗΠΑ. Αλλά, επίσης, υποθέτω, είναι μια καλή εισαγωγή στην ψυχογένεση των Αμερικανών λευκών αντρών και της Αμερικής της ίδιας: στην ψυχογένεση της αμερικανικής αβύσσου.

[1] (ΣτΜ.) Η Δεύτερη Τροπολογία του αμερικανικού Συντάγματος υιοθετήθηκε το 1791 και ρυθμίζει το δικαίωμα της οπλοκατοχής και της συγκρότησης πολιτοφυλακών.

[2] (ΣτΜ) Το φιλοτραμπικό *Zero Hedge* είναι από τα πιο δημοφιλή οικονομικά μπλογκ στις ΗΠΑ.

[3] (ΣτΜ) Κριταρχία (kritarchy) καλείται η εξουσία των δικαστών στο Τανάκ, την εβραϊκή Βίβλο. Χρησιμοποιείται σκωπτικά για να υποδηλώσει ένα δικαστικό κράτος.

[4] (ΣτΜ) Ο όρος blob, εκ του (άμορφη) μάζα, χρησιμοποιήθηκε αρχικά από τον σύμβουλο του Μπαράκ Ομπάμα, Ben Rhodes, για να περιγράψει το, σχετιζόμενο με την εξωτερική πολιτική, βαθύ αμερικανικό κράτος. Έκτοτε χρησιμοποιείται και ευρύτερα για να χαρακτηρίσει το γραφειοκρατικό «κατεστημένο» της Ουάσινγκτον ή των δυνάμεων της παγκοσμιοποίησης.

[5] (ΣτΜ) LARP (live action role-playing game), δηλαδή ένα ζωντανό παιχνίδι ρόλων στο οποίο οι συμμετέχοντες απεικονίζουν φυσικά τους χαρακτήρες τους κι επιδιώκουν την επικράτηση.

[6] (ΣτΜ) MSM (mainstream media), όρος που χρησιμοποιείται ευρέως από τους οπαδούς του Τραμπ.

[7] (ΣτΜ) Πρόκειται για εθνικιστική, ρατσιστική θεωρία συνωμοσίας σύμφωνα με την οποία ο λευκός ευρωπαϊκός πληθυσμός θα αντικατασταθεί από μη-Ευρωπαίους με τη βοήθεια συγκεκριμένων σκοτεινών ελίτ. (Σχετικά) δημοφιλής στη Γαλλία και στις ΗΠΑ.

[8] (ΣτΜ) Αναφέρεται στην υπό διερεύνηση ρωσική εμπλοκή στις αμερικανικές εκλογές του 2016 εις βάρος της Χίλαρι Κλίντον.

[9] (ΣτΜ) Η προσπάθεια του Τραμπ να επηρεάσει τον ηγέτη της Ουκρανίας ώστε (ο τελευταίος) να δημιουργήσει μια αρνητική αφήγηση εις βάρος του υποψηφίου των Δημοκρατικών, Τζο Μπάιντεν.

Το Κράτος δίκωξε την Χ.Α., ο Αντιφασισμός την καταδίκασε

του Νίκου Μαρκετάκη

Κάνει τρομερή -και μάλιστα αλγεινή- εντύπωση ότι τόσοι πολλοί άνθρωποι από τη μπάντα του αντιφασισμού δεν εννοούν ότι και μόνο η καταδίκη της ηγεσίας της Χρυσής Αυγής ως εγκληματικής οργάνωσης είναι από μόνη της μια κοσμογονία. Αποδεικνύουν ότι δεν έχουν επίγνωση σε τι τόπο ζουν, ποιος και πόσο πραγματικά κάνει κουμάντο.

Παρά την ορθή πλην αυτονόητη επιφύλαξή τους σχετικά με το ποιόν της αστικής δικαιοσύνης προ της ιστορικής αυτής απόφασης, η αδυναμία τους να εκτιμήσουν πόσο σπουδαία είναι αυτή για εμάς και το ρίξιμο στην ψιλικατζίδικη ποινολογία αμέσως μετά την ανακοίνωσή της, καθιστούν τη στάση τους μια ιδιοσυγκρασιακή κλάψα και όχι μια πραγματιστική οπτική. Κατ' αρχήν, όλος ο κόσμος της πολιτικής από τα κάτω γνωρίζει -

βιωματικά κιόλας- τι εστί αστική δικαιοσύνη, και συνιστούσε ούτως ή άλλως αριστερίστικη κουτοπονηριά ο ισχυρισμός ορισμένων ότι γνωρίζουν κάτι παραπάνω επειδή επιφυλάσσονται πιο φωναχτά από τους υπόλοιπους. Το ότι συνεχίζουν και κλαψουρίζουν μετά από την απόφαση της Τετάρτης, δηλώνει μονάχα το μικροαστικό ντεφετισμό τους κι όχι μια ανεπτυγμένη συνείδηση του πώς λειτουργεί το σύστημα.

Τι, λοιπόν, πραγματικά συνέβη και γιατί αυτό είναι κάτι μοναδικό; Τμήμα (όπως λέμε division) του βαθέος κράτους (Δικαιοσύνη) δίωξε ένα άλλο τμήμα του (Χ.Α.) για λογαριασμό ενός άλλου (Ακροδεξιά). Όμως η καταδίκη αυτή, ύστερα από χρόνια που οργανωτικά η ΧΑ είναι πλέον επί της ουσίας παρελθόν, συνιστά μια Παιδοκτονία, η οποία θα πρέπει να πιστωθεί στον κόσμο του Αντιφασισμού. Αυτά τα πράγματα δεν γίνονται σε μιλιταριστικά κράτη όπως η Ελλάδα, η οποία έχει δομηθεί θεσμικά για να εξασφαλιστεί το αδιατάραχτο γκουβέρνο των νικητών ενός εμφυλίου, μάλιστα με νωπό ακόμα για το βαθύ κράτος το 2008 και το 2011.

Η καταδίκη της ηγεσίας της ΧΑ ως εγκληματικής οργάνωσης είναι από αυτά που δεν γίνονται, και δεν έχει πλέον την παραμικρή σημασία αν αυτό μεταφραστεί σε μεγάλες ή μικρές ποινές φυλάκισης. Είναι σαν να λέμε ότι ένα πρωί το ελληνικό κράτος καταργεί τις διατάξεις της ιθαγένειας που διέπονται από το δίκαιο του αίματος ή τα βρίσκει με την Τουρκία στο Αιγαίο ή χωρίζεται από την Εκκλησία. (Το πιάσατε το υπονοούμενο, έτσι; Αυτά που πρόχειρα παρατίθενται ως παράδειγμα του τι δεν μπορεί να γίνει στην Ελλάδα διότι αφορούν την καρδιά της αναπαραγωγής του βαθέος κράτους, είναι όλως τυχαίως αυτά που η αριστερή διακυβέρνηση δεν έκανε κι ας θεωρούνταν πρώτης προτεραιότητας απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις από τους αριστερούς ψηφοφόρους της).

Εδώ κάπου οφείλουμε μια παραδοχή. Τι προηγήθηκε της καταδίκης των Ναζί; Η δίωξή τους από το βαθύ κράτος. Και τί όμως προηγήθηκε αυτής; Το ότι η εκλογική τους εκτίναξη απεκάλυψε πως επρόκειτο όντως για ναζί. Όχι σε μας προφανώς, αλλά στους

υπόλοιπους του βαθέος κράτους. Και τι σημαίνει Ναζί; Σημαίνει ότι στο 6% δέρνουν τους εκπρόσωπους της κυβέρνησης στο χουντομνημόσυνο του Μελιγαλά -όπου για πρώτη φορά επί Σαμαρά στάλθηκαν τέτοιοι, με τιμές και ταρατατζούμ- και ότι τραμπουκίζουν μεγαλοϋπουργό του Σαμαρά εντός του κοινοβουλίου (τον Δένδια). Σημαίνει ότι στο 12% θα δέρνουν τον ίδιο τον Σαμαρά μέσα στη βουλή. Και ότι ως αξιωματική αντιπολίτευση θα ελέγχουν πλήρως την Αστυνομία και μερικώς τον Στρατό. Και μετά... τέλος. Τέρμα τα δίφραγκα. Εμείς στη Σουηδία, στη Μακρόνησο και στο χώμα, και οι Σαμαράδες και οι Δένδιες σε κατ' οίκον περιορισμό.

Αυτό έφερε τη δίωξή τους, και η δολοφονία Φύσσα ήταν η αφορμή. Η δίωξή τους έφερε τη διάλυση ουσιαστικά της ΧΑ. Η καταδίκη τους όμως ήταν δική μας δουλειά. Γενικώς μιλώντας, διότι προφανώς κάποιοι/ες μόχθησαν ιδιαιτέρως για να καταλήξουμε σε αυτήν, έξω στους δρόμους και μέσα στο δικαστήριο. Δεν ήθελε κανείς Σαμαράς ή δικαστής να προχωρήσει στην καταδίκη, πόσο μάλλον υπό την ασφυκτική πίεση τη δική μας. Αυτό είναι και το λεπτό σημείο.

Για αυτό το λόγο ήταν τεράστιας ιστορικής σημασίας το πλήθος των δεκάδων χιλιάδων έξω από τα δικαστήρια εκείνη την ημέρα. Η σημασία του έγκειται στην πρόσληψη της απόφασης. Ο εθνικός κορμός είχε αποδεχτεί την αναγκαιότητα της Παιδοκτονίας, αλλά η μεγαλειώδης παρουσία μας εκεί χάλασε τη σούπα. Είναι άλλο να καταδικαστούν οι Ναζί επειδή το θέλει ο Σαμαράς, και άλλο επειδή το απαιτεί ο «εχθρός λαός», ήτοι ο εσωτερικός εχθρός. Από αυτό πηγάζει η κεκαλυμμένη λύσσα των Πορτοσάλτηδων στα κανάλια. Θυμηθείτε την αφόρητη δυσφορία τους για το πλήθος έξω από το δικαστήριο, τις απεγνωσμένες τους εκκλήσεις περί μη πολιτικοποίησης μιας ποινικής κατά τ' άλλα δίκης.

Η πρόσληψη τελικά της απόφασης περί εγκληματικής οργάνωσης είναι το μεγάλο επίδικο, πολύ μεγαλύτερο κι από το πού θα κάτσει η μπίλια όσον αφορά τις ποινές. Το βαθύ κράτος (βλ. ο εγχώριος μιλιταρισμός) προσπαθεί να εμφανιστεί είτε ως Κράτος Δικαίου (Ελληνική Δικαιοσύνη) είτε ως Τείχος της Δημοκρατίας

(το Πολιτικό Σύστημα, γενικώς) που βάζει τα πράγματα στη θέση τους: οι Εγκληματίες στη Φυλακή. Ο κόσμος της αντίστασης και του αγώνα οφείλει να προσλάβει και να επικοινωνήσει το ότι στον συνεχή του πόλεμο ενάντια στον εκφασισμό, μία μάχη ήταν να μπουν οι Ναζί στη Φυλακή, όχι οι εγκληματίες γενικώς και αορίστως. Και η μάχη αυτή κερδήθηκε, ανεξαρτήτως ποινών. Σας κερδίσαμε -ναι- και τώρα πάμε γι' άλλα, ο πόλεμος συνεχίζεται αφού.

ΥΓ.1: Άλλωστε δεν μας συμφέρει η ποινολογία. Κάθε τι που θα μπορούσε να αλλάξει επί το αυστηρότερο στον Ποινικό Κώδικα έτσι ώστε να καταλογιστούν βαρύτερες ποινές στους ήδη ενόχους χρυσαυγίτες, θα επιβαρύνει και άλλους, ποινικούς και πολιτικούς κρατούμενους ή υπόδικους. Δεν είναι δουλειά μας αυτή. Εμείς θέλουμε τους Ναζί στη φυλακή επειδή είναι Ναζί, και αυτό είναι πολιτική στάση όχι δικαϊκή.

ΥΓ.2: Παρεμπιπτόντως, πού είναι ο Μητσοτάκης; Προσέξατε ότι αυτές τις μέρες ο Μητσοτάκης δεν υπήρχε ως πρωθυπουργός, ούτε καν ως φάμπιουλους αστήρ που διακοπάρει μετά της ακόμα πιο φάμπιουλους συζύγου του; Δεν υπήρχε διότι μαινόταν μια κεντρικότατη μάχη, η πρόσληψη της καταδίκης, και κατά την οποία ο αρχηγός του ενός στρατοπέδου δεν ήταν ο Μητσοτάκης, αλλά ο Σαμαράς. Εδώ βέβαια μπορούμε και να γελάσουμε λιγάκι που το βαθύ κράτος έχει για μπροστινό του μια τέτοια φαιδρή προσωπικότητα, όταν κάποτε είχε βασιλείς, Παπάγους και εθνάρχες τύπου Καραμανλή. Πάντως για αυτό και μιλάμε τόσο πολύ για τον Σαμαρά. Αυτόν έχουνε για αρχηγό οι μιλιταριστές που ελέγχουν Ένοπλες Δυνάμεις, Αστυνομία, Δικαιοσύνη, Διπλωματικό Σώμα και Εκκλησία• τον σκληρό πυρήνα του Κράτους, το Βαθύ Κράτος. Και αυτό είναι που ηττήθηκε με την συγκέντρωση των 60.000 αντιφασιστών εκείνο το πρωινό έξω από το δικαστήριο που καταδίκασε τους Ναζί.

Είμαστε το Τείχος της Ελευθερίας

του Αντώνη Μπρούμα

Όταν οι κρατικές πολιτικές ύψωναν τις διακρίσεις μεταξύ ντόπιων και μεταναστών, για να ρίξουν τα μεροκάματα στις Μανωλάδες της χώρας. Όταν ο Τύπος υποδαύλιζε καθημερινά τον ρατσισμό εναντίον των μεταναστών. Όταν οι πολιτικοί των κομμάτων εξουσίας χάιδευαν κάθε ποταπό ένστικτο για λόγους ψηφοθηρίας. Όταν τα τοπικά ΑΤ της ΕΛΑΣ έδιναν ασυλία στην χρυσή αυγή, για να πάρει το πάνω χέρι στον Άγιο Παντελεήμονα και αλλού. Όταν οι μηχανοκίνητες μονάδες της ΕΛΑΣ λειτουργούσαν ως εμπροσθοφυλακή των ταγμάτων εφόδου του ναζισμού. Όταν οι βαλκάνιοι ολιγάρχες αλλά και κάθε τοπικός «επιχειρηματίας» του είδους, που ευδοκιμεί στη χώρα, έβαζε το χέρι στην τσέπη για να τροφοδοτήσει τον στρατό των ναζί με το αζημίωτο για τις «δουλειές» τους. Όταν τα κανάλια αναζητούσαν την «σοβαρή χρυσή αυγή». Όταν η δικαιοσύνη εθελοτυφλούσε στην κάθοδο στον Άδη, την ώρα που τα πογκρόμ στους δρόμους, τα βασανιστήρια στη ΓΑΔΑ και οι δολοφονίες έδιναν και έπαιρναν. Όταν το ευνομούμενο πολιτικό σύστημα διακινούσε λάθρα φάτσα μόστρα χωρίς καμία ντροπή τον βόρβορο της θεωρίας των δύο άκρων. Όταν οι φιλελεύθεροι διανοητές καταδίκάζαν με κάθε δόλια πρόθεση την βία από όπου και αν προερχόταν. Όταν υπήρχαν ανοιχτοί και καταγεγραμμένοι δίαυλοι των ναζί με το μέγαρο μαξίμου.

Ήμασταν εκεί, για να σας χαλάμε τα σχέδια. Κάθε μέρα, ώρα, στιγμή. Σε κάθε πόλη, χωριό, παραλία, βουνό της χώρας. Στον καθημερινό πόλεμο στον δρόμο. Στην επαναοικειοποίηση των δημόσιων χώρων μας από το μίσος, που απλωνόταν. Στο κλείσιμο ενός προς ένα των γραφείων της χρυσής αυγής σε όλη τη χώρα. Στο ξεσκέπασμα κάθε υπόγειας διαδρομής σας, που επώαζε το αυγό του φιδιού. Στις κουβέντες στα καφενεία, στις στάσεις λεωφορείων, στη δουλειά. Σε κάθε απλή ανώνυμη πράξη που

αντιτίθονταν στο ρεύμα της φασιστικοποίησης, που επιβαλλόταν από τα πάνω. Στις πλατείες της άμεσης δημοκρατίας. Στο πανκοινωνικό κύμα αλληλεγγύης στους πρόσφυγες. Στη δίκη της χρυσής αυγής.

Υψώσαμε τείχος ελευθερίας στα δύσκολα. Είχε κόστος να αναμετράσαι ταυτόχρονα με το βαθύ κράτος, την βαλκανική αρπακτική ολιγαρχία της χώρας και τα ένοπλα τάγματα εφόδου του ναζισμού. Το πληρώσαμε με σπασμένα πόδια, χέρια, κεφάλια από τους θύλακες του ναζισμού στην ΕΛΑΣ, όταν τα πογκρόμ αντιμετωπίζονταν στους δρόμους. Με βασανιστήρια στη ΓΑΔΑ, όταν όπου δεν έφτανε το μαχαίρι του φασίστα υπήρχε το γκλομπ του μπάτσου. Με πολυετείς δικαστικούς αγώνες, όπου ήταν κατηγορος ο ναζισμός και κατηγορούμενη η ελευθερία και η αλληλεγγύη. Με δικούς μας ανθρώπους που λύγισαν υπό το βάρος του διπλού χτυπήματος από τους ένστολους και μη χρυσαυγίτες. Δεν είναι όμως ίδιοι οι κόσμοι μας. Κάθε χτύπημα φασίστα σε άνθρωπο ήταν για εμάς μια προσωπική ήττα, που μας βαραίνει όλη μας τη ζωή. Κάθε χτύπημά σας σε έναν από εμάς ήταν μία αφορμή δημόσιου πανηγυρισμού στα μίντια σε έναν οχετό σπίλωσής μας ως δήθεν άκρου που συγκλίνει με τους ναζί. Κάθε φορά όμως που λιώνατε έναν από εμάς από το ξύλο, τα δικαστήρια και τον δημόσιο κανιβαλισμό, φύτερναν χίλιοι. Με βαθιά συνείδηση ότι αν πάρει το πάνω χέρι ο φασισμός, κανείς δεν θα αναπνέει πια ελεύθερος, απλώσαμε το αντιφασιστικό κίνημα σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της χώρας.

Δεν είστε κανένα τείχος καμίας δημοκρατίας. Μην μας μοστράρετε τα μικροπολιτικά ξεκαθαρίσματα λογαριασμών στη πολιτική σας πολυκατοικία ως θέσεις αρχών. Είστε το άγος ενός κοινοβουλευτισμού, που ασθμαίνει ακόμη εδώ και 40 χρόνια μεταπολίτευσης. Είστε το βάρος για την κοινωνία μας, που την εμποδίζει να ορθοποδίσει και να προχωρήσει μπροστά. Έχετε ξεσηκώσει τα χειρότερα διεθνή παραδείγματα ολίσθησης στον ολοκληρωτισμό και τα εισάγετε με χονδροειδή τρόπο για τον γηγενή πληθυσμό. Αντίθετα, εμείς είμαστε κάθε κοινωνική κατάκτηση από την αντιπροσωπευτική δημοκρατία σας. Δεν είμαστε

ήρωες, δεν είμαστε διαφορετικοί, ούτε έχουμε διαχωρισμούς ανάμεσά μας. Είμαστε κάθε χειρονομία ανθρωπιάς και ζεστασιάς χωρίς διαχωρισμούς και μίσση. Είμαστε κάθε λέξη και κάθε πράξη κόντρα στο ρεύμα του εκφασισμού. Γινόμαστε το πρόσωπο του καθενός που σηκώνει κεφάλι. Είμαστε εκατοντάδες χιλιάδες, που επαγρυπνούμε για την ελευθερία μας, και θα κερδίσουμε κάθε ψυχή και κάθε καρδιά για να ξημερώσει ένας κόσμος καλύτερος από τον σημερινό κόσμο της αγριότητας, που μας επιφυλάξατε. Και αυτό γιατί τον καλύτερο αυτόν κόσμο ήδη τον ζούμε στις καθημερινές συντροφικές μας σχέσεις.

Για κάθε ρανίδα και σπιθαμή του δικού μας κόσμου λοιπόν. Για κάθε μετανάστη και πρόσφυγα, που υφίσταται τις συνέπειες. Για τον Πάυλο, που μας βρήκαν μπόσικους και μας τον πήρανε. Για τον Πέτρο, που «έσπασε» και τον χάσαμε. Για τη Μάγδα Φύσσα, που της χρωστάμε τα πάντα. Για όλους τους λόγους του κόσμου (μας). Ούτε βήμα πίσω. Και τώρα και πάντα.

Θα είμαστε στον αγώνα για να μην περάσει ο φασισμός.

Ο φασισμός θα επιζήσει της απαραίτητης καταδίκης

του Φιλήμονα Πατσάκη

Φτάνουμε στην τελική(;;) ευθεία για την δίκη της Χρυσής Αυγής μια πρώτη καταδίκη του ναζιστικού μορφώματος που ακόμα στιγματίζει την Ελληνική κοινωνία, φτάνουμε στην ευθεία της καταδίκης των άθλιων δολοφόνων, όμως φτάνει αυτό; Ο φασισμός δεν είναι μια απλή πολιτική επιλογή, ένα κόμμα που διεκδικεί κοινοβουλευτική επικράτηση, δεν είναι επικίνδυνος μόνο στον δρόμο και τις λαϊκές αγορές, αλλά αποτελεί μια θεώρηση του κόσμου και διαδεδομένες αντιλήψεις που ποτίζουν τον κυρίαρχο

λόγο. Αλλά το κυριότερο αποτελούν εν δυνάμει κυβερνησιμότητα.

Μας θυμίζει ο Τραβέρσο στις “ρίζες της ναζιστικής βίας”. “Ο Χίτλερ ασφαλώς δεν διέθετε, ως το 1941, ένα πολύ ξεκάθαρο σχέδιο για την εξόντωση των Εβραίων και η «τελική λύση» ήταν το προϊόν μιας διαρκούς αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο ριζοσπαστικό αντισημιτισμό και τις περιστάσεις του πολέμου. Είναι αυτή η αλληλεπίδραση που θα γεννήσει τα στάδια, τις μορφές και τα μέσα του εκτοπισμού και της θανάτωσης των Εβραίων. Ακόμα και δίχως κεντρικό σχέδιο, ο εθνικοσοσιαλισμός είχε στην διάθεση του πολλά μοντέλα που δεν δίστασε να ακολουθήσει. Από την μια μοντέλα ιδεολογικά (ρατσισμός, ευγονισμός), πολιτικά, και ιστορικά (ιμπεριαλισμός και αποικιοκρατία), από την άλλη μοντέλα τεχνολογικά και κοινωνικά (εξορθολογισμός κυριαρχίας, ολοκληρωτικός πόλεμος, σκλαβιά) που όλα τους πήγαζαν από το ευρωπαϊκό πολιτιστικό πλαίσιο.” Όταν μιλάμε για ρατσισμό και ευγονισμό μιλάμε για πολύ διαδεδομένες αντιλήψεις και επιστημονικές πρακτικές εκείνο τον καιρό. Αντιλαμβανόμαστε τώρα ότι η απαραίτητη καταδίκη των δολοφόνων πρέπει να είναι απλώς ένα βήμα.

Καθώς τα στρατόπεδα συγκέντρωσης έκαναν εκ νέου την εμφάνιση τους, καθώς ο ρατσιστικός λόγος έχει πιάσει στασίδι στα ΜΜΕ, καθώς ένας άθλιος εθνικισμός παίρνει κεφάλι, καθώς οι κοινωνίες αποανθρωποποιούνται και η κατάσταση εξαίρεσης με διάφορες αφορμές γίνεται κανονικότητα, η μάχη αποκτά ευρύτερα χαρακτηριστικά. Η αστυνομία που μετά την φασιστική επίθεση στο Τυμπάκι επιτίθεται στους εργάτες γης μετανάστες στην ίδια περιοχή, η επίθεση των πραιτοριανών του Χρυσοχοΐδη στους αναρχικούς που έβγαζαν ναζιστικά σύμβολα από το κέντρο της Θεσσαλονίκης λέει πολλά για την ιδεολογική και πολιτική ατζέντα του σήμερα.

Και κάπου εκεί η εικόνα των ανθρώπων που προσπαθούν να βρουν καταφύγιο στο νεκροταφείο μετά το κάψιμο της Μόρια. Άνθρωποι που βρίσκουν αποκούμπι μόνο σε ένα νεκροταφείο είναι μια συμβολική σκηνή θανάτου του διαφωτισμού μας. **Καθώς η Μόρια**

παίρνει την θέση της ανάμεσα στις αποτρόπαιες στιγμές των στρατοπέδων συγκέντρωσης, νιώθουμε την αναλγησία του κράτους να αποδίδεται πλέον στον καθένα χωριστά. Μας ενημέρωσαν πρόσφατα ότι από τότε που ξεκίνησε το λεγόμενο μεταναστευτικό έχουν πεθάνει στην Μεσόγειο 20000 άνθρωποι. Στατιστικές στεγνές και άμορφες. Όταν κυριαρχεί η αριθμητική και λέξεις όπως ροές, ο κυνισμός είναι δεδομένος.

Ερχόμαστε αντιμέτωποι με το “δικαίωμα να έχουμε δικαιώματα” της Άρεντ. Και όπως μας εξηγεί η ίδια σκεπτόμενη το ολοκάυτωμα “ο κόσμος δεν βρήκε τίποτα το ιερό στην αφηρημένη γυμνότητα του να είναι κανείς άνθρωπος”. Ας δημιουργήσουμε εμείς ένα φραγμό σε αυτή την γυμνότητα. Ο Λέβι θα σκεφτεί πολύ πάνω στο τι σημαίνει να παραμείνεις άνθρωπος και εκεί πάνω στα αποκαΐδια της Μόρια η ερώτηση του “σκεφτείτε αν αυτό είναι ο άνθρωπος” δείχνει την περιπλοκότητα της.

Αυτό που διακυβεύεται στο στρατόπεδο είναι η σχεδόν βιολογική διεκδίκηση της συμμετοχής στο ανθρώπινο είδος. Κοιτάμε στα μάτια την δημιουργία της απελπισίας. Ειδήσεις για ναυάγια, νεκροί ξεβρασμένοι σε κάποια παραλία, τάφοι χωρίς όνομα, περνάνε στα ψιλά των εφημερίδων. Η ζωή είναι πλέον το φθηνότερο πράγμα στον κόσμο, ένα ολόκληρο σύστημα αποανθρωποποίησης. Η φωτιά στην Μόρια ήρθε μετά από πολλά προειδοποιητικά σήματα να μας θυμίσει ότι είμαστε πλέον οι δεσμώτες, ο άνθρωπος με την στολή. Και μέσα από τα σύρματα ο μετανάστης κατοικεί εκτός συμβολαίων παύει να έχει πρόσωπο, δεν βρίσκεται πουθενά, δεν είναι καν ο άλλος, δεν είναι τίποτα.

Το στρατόπεδο ζητά μια οριστική κατάργηση, θέτει λοιπόν μια ερώτηση. Πως τίθεται πολιτικά και υλικά μια πολιτική που θα έχει ως βάση το οριστικό τέλος του αποκλεισμού ως βασικής πολιτικής συγκρότησης; Η φασιστική ιδεολογική συγκρότηση επιζεί εκεί, στις απλές φράσεις αποτίμησης της αντιμετώπισης των μεταναστών, στην αποδοχή ότι η φυλακή είναι η καλύτερη λύση για όλους, στην αποδοχή ότι μια εθνοφυλακή μπορεί να βοηθήσει στην κακόβουλη εισβολή στην Έβρο, στην παραδοχή μας

ότι ελευθερία και υγεία είναι δύο έννοιες που συγκρούονται και πρέπει να οριοθετηθούν εκ νέου.

Στα άθλια πρόσωπα των κατηγορουμένων μελών της Χρυσής Αυγής βλέπουμε μια ανάγκη, την ανάγκη της απόλυτης και κατηγορηματικής καταδίκης τους. Όμως η ποινική καταδίκη δεν φτάνει, πρέπει από εκεί και πέρα να επιτεθούμε στους άξονες που τρέφουν το φίδι.

Η επίθεση στις μορφές αλληλεγγύης, στα κοινωνικά δικαιώματα και μια προσπάθεια ολικής απορρόφησης του δημόσιου χώρου από τον ιδιωτικό και τον κρατικό τομέα θέτουν επί τάπητος τον κίνδυνο για την απόλυτη εξαφάνιση της ίδιας της πολιτικής ως ανταγωνιστικής πολλαπλότητας υπέρ μιας μονότονης διαχείρισης των πραγμάτων και των υπάρξεων. Επειδή η σύγχρονη διαχείριση δεν θα είναι μονότονη αλλά επικίνδυνη, οφείλουμε να διερευνήσουμε όλες εκείνες τις συνθήκες όπου οι μορφές αλληλεγγύης θα αποτελέσουν την μαγιά για την νέα πολιτική συγκρότηση. Για να μετατραπούν η οργή και η αγανάκτηση σε εφαλτήριο συγκρότησης μιας συλλογικής άρνησης και αντίστασης, θα πρέπει να υπάρξει μια συνολική μάχη ενάντια στον φόβο και μια αντίστοιχη κίνηση συγκρότησης των ορισμών εκ νέου. Η βουβή απελπισία θα ψάχνει ηγέτες. Υπάρχει όμως και η κίνηση που θα ψάχνει την ενεργή συγκρότηση των εννοιών της αλληλεγγύης, της αξιοπρέπειας, της ανάδυσης του αυτενεργού ανθρώπου.

Ο θάνατος του φασισμού θα είναι μια πολύπλοκη και επίπονη διαδικασία. Ας αρχίσουμε με τα απλά να είμαστε όλοι στις 7/10 στο εφετείο, για το πρώτο βήμα.

Covid-19: Από την Ατομική στην Κοινωνική Ευθύνη

του Αντώνη Μπρούμα

Ατομική Ευθύνη & Πανδημία

Από την έναρξη της πανδημίας η κυβέρνηση επικαλείται την ατομική ευθύνη για τη συμμόρφωση με τα αντιφατικά της μέτρα κατά του ιού, τα οποία νομοθετεί με καταϊγιστικούς ρυθμούς. Η επίκληση στην ατομική ευθύνη είναι αποκύημα της φιλελεύθερης ιδεολογίας της κυβέρνησης. Σύμφωνα με την ιδεολογία αυτή, οι κοινωνίες απαρτίζονται από άτομα, η ευθύνη για τα κοινωνικά φαινόμενα κατανέμεται ατομικά και τα κοινωνικά προβλήματα επιλύονται με αναγωγή στο άτομο.

Ο φιλελευθερισμός μπορεί να είναι χρήσιμος για την δικαιολόγηση και διαιώνιση της υπάρχουσας κοινωνικής συνθήκης. Η αναγωγή των πάντων στο άτομο είναι ικανή βάση για τον ισότιμο καταμερισμό ευθυνών, αποκρύπτοντας έτσι τις κοινωνικές ανισότητες, όπως την ασυμμετρία ισχύος, πόρων και δυνατοτήτων για το άλλως δύνασθαι πράττειν. Κυρίως όμως μεταθέτει την ευθύνη για κάθε κοινωνικό ζήτημα στο αφηρημένο άτομο, βγάζοντας λάδι τις ευθύνες των δομών κυριαρχίας και συγκροτώντας ένα εν τοις πράγμασι ανεύθυνο για τα πάντα. Αποτελεί έτσι εισιτήριο για την απραξία και την διαιώνιση του υπάρχοντος.

Εντούτοις, το πρόβλημα με τον φιλελευθερισμό είναι ότι αποτελεί παραλλακτικό σχήμα για την κατανόηση της κοινωνικής πραγματικότητας. Αυτό καθιστά την επίκληση στην ατομική ευθύνη, εκτός από ανήθικο εργαλείο χειραγώγησης μιας ξεφτιλισμένης κυριαρχίας, και έναν αναποτελεσματικό τρόπο για τον περιορισμό της πανδημίας. Είναι αλήθεια ότι η επίκληση στην ατομική ευθύνη επενδύει στην εσωτερίκευση και αυτο-

συμμόρφωση με τις κυβερνητικές επιλογές, θεωρητικά αυξάνοντας την κυβερνησιμότητα του πληθυσμού. Επειδή όμως δεν απευθύνεται σε μπάλες μπιλιάρδου αλλά σε ανθρώπινα όντα με νόηση και ροπή σε κοινωνικές αντιφάσεις, η ατομική ευθύνη φαντάζει ελάχιστα πειστική. Γιατί αν όλοι είμαστε εγωιστικά άτομα, που κοιτάμε την πάρτη μας, όπως από το πρωί ως το βράδυ μας εξαναγκάζει η εμπορευματική αγορά και το κράτος, τότε γιατί κάποιος νέος να λάβει μέτρα προστασίας, για να προστατεύσει γηραιότερους; Το σχήμα του φιλελεύθερου ατόμου, δηλαδή του κακομαθημένου κωλόπαιδού στο οποίο εκπαιδεύεται 24/7 και έχει ταυτίσει με την επιτυχία, του υπαγορεύει να διασκεδάσει χορεύοντας μέχρι το πρωί. Τέτοια ανεύθυνη στάση την δικαιολογεί κάλλιστα πάλι με την ατομική ευθύνη των γηραιότερων: ας λάβουν αυτοί μέτρα, για να μην κολλήσουν, δεν είναι δικό του θέμα.

Και έτσι ερχόμαστε στην ουσία της υπόθεσης.

Πόσο αποτελεσματική μπορεί να είναι η ατομική ευθύνη σε μία κοινωνία για την πάταξη της πανδημίας; Μίας πανδημίας, που περισσότερο από ποτέ δείχνει πως όλοι είμαστε ίσοι μπροστά στον θάνατο, διασυνδεδεμένοι μεταξύ μας λόγω τρόπου διάδοσης του ιού και εξαρτημένοι ο ένας από τον άλλο λόγω του μεγέθους του ιικού φορτίου στην κοινωνία μας, ανεξαρτήτως αν είμαστε φτωχοί ή πλούσιοι και πολίτες ή μετανάστες / πρόσφυγες. Ο συνασπισμός της κοινωνίας γύρω από την καραντίνα της κυβέρνησης τους πρώτους μήνες έδειξε τα κοινοτικά αντανakλαστικά της Ελληνικής κοινωνίας, που παραμένουν εναργέστερα από άλλες κοινωνίες παρ' όλα τα παραμύθια του κεφαλαίου. Αυτό συνέβη γιατί το ένστικτο αυτοσυντήρησης σε συνδυασμό με το απόλυτο της αξίας της ανθρώπινης ζωής (που είναι άλλο ένα διαφοροποιό χαρακτηριστικό μας) λειτούργησε στο ανώτερο δυνατό επίπεδο, το κοινοτικό.

Έγινε αντιληπτό και διαδόθηκε αστραπιαία πως πρέπει να τηρήσουμε μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, για να μην συντριβούμε υπό το βάρος ενός ανύπαρκτου συστήματος υγείας, το οποίο μας έχει χαρίσει αφειδώς το Ελληνικό κράτος. Για ποια

ατομική ευθύνη λοιπόν μας μιλάτε;

Από την Συλλογική Ευθύνη και την Ευθύνη απέναντι στην Κοινότητα

Υπάρχει πειστική απάντηση στην φιλελεύθερη ιδεολογία της ατομικής ευθύνης; Φυσικά και υπάρχει. Δεν θα την βρούμε όμως ούτε στο αντίπαλο δέος του φιλελευθερισμού, τον μαρξισμό, ούτε όμως στον στιρνερισμό, που άφησε ανεξίτηλο το στίγμα του στην αναρχική σκέψη και χαρακτηρίζει αρκετές από τις σύγχρονες ομάδες, που για κάποιον λόγο θέλουν να αυτοαποκαλούνται κληρονόμοι των μεγαλύτερων στιγμών της ανθρωπότητας στην ιστορία.

Για τους μαρξιστές και τους κομμουνιστές η ευθύνη για τα πάντα δεν μπορεί παρά να είναι αποκλειστικά συλλογική. Προφανώς ομονοούμε μαζί τους για τον κατ' αρχάς συλλογικό χαρακτήρα της ευθύνης. Μία κοινωνία δεν μπορεί ποτέ να γίνει αυτόνομη, δηλαδή να αγγίξει το απαύγασμα της ελευθερίας, αν δεν αναλάβει τις ευθύνες της. Η συλλογικότητα όμως είναι αρκετά ασαφής όρος, ώστε να αποσιωπά τη συζήτηση για το είδος και την ποιότητά της. Για μία ιδεολογία, όπως η μαρξιστική, πάνω στην οποία θεμελιώθηκαν τον 20^ο αιώνα τα κράτη του μισού πλανήτη, η συλλογικότητα ιστορικά έχει αποδειχθεί ότι μάλλον εμπνέεται από το Ρουσσωικό γενικό συμφέρον, οδηγεί στην ισχυροποίηση του κράτους και σε μία διαλεκτική ατόμου / δομής, που υπό προϋποθέσεις είναι ικανή να συντρίψει το άτομο. Έτσι, αντιλαμβανόμαστε ότι η αντιπαράθεση στην ατομική ευθύνη της κυβέρνησης από μαρξιστική σκοπιά δεν μας οδηγεί αναπόφευκτα στη δημοκρατία αλλά δύναται επίσης να καταλήγει σε ολοκληρωτικές ατραπούς ενός πανίσχυρου κράτους και ατόμων / απλών εκτελεστών.

Από την άλλη, ως προς τη δικαιολόγηση της λήψης μέτρων κατά της πανδημίας και σε αντιπαράβολή με την ατομική ευθύνη του φιλελευθερισμού οι πιο προωθημένοι στιρνεριστές της γενιάς μας θα μιλήσουν για την ευθύνη απέναντι στην κοινότητα. Η στιρνερική ιδεολογία πράγματι αναγνωρίζει τις ευθύνες του

ατόμου έναντι της κοινότητας. Έχει όμως δύο σοβαρά λάθη, υπο-προϊόντα της αντι-διαλεκτικής φιλελεύθερων καταβολών σκέψης της, όπως δομήθηκε στην αυγή του 19^{ου} αιώνα. Εκκινεί από ένα αφηρημένο αυτεξούσιο άτομο, που προϋπάρχει της κοινωνίας. Τα άτομα των στιρνερικών, όπως και το φιλελεύθερο άτομο, ξεκινούν από μία ιδεατή προκοινωνική κατάσταση για να δομήσουν από τα κάτω ελεύθερες συναθροίσεις, όπως αυτά επιθυμούν. Έτσι όμως οι στιρνερικοί υποκύπτουν στο δεύτερο λάθος, την ιδεολογία της διαρκούς αντιπαράθεσης του ατόμου με την κοινωνία, όπου καταπίεση καθίσταται κάθε υποψία κοινωνικού κανόνα. Ελλείπει κάποια αντίληψη για την πραγματικότητα της διαλεκτικής ατόμου / κοινωνίας, οι στιρνερικοί αντιμετωπίζουν κριτικά -και σωστά- κάθε κυβερνητικό μέτρο προστασίας από την πανδημία, χωρίς ωστόσο να μπορούν να ξεπεράσουν το πρίσμα της ατομικότητας, πόσο μάλλον να σχηματίσουν μία δική τους αποδεκτή δέσμη μέτρων προστασίας. Η στιρνερική κοινότητα είναι τόσο εφήμερη όσο διαρκεί η απόλυτη συναίνεση όλων και καταρρέει με την πρώτη διαφωνία.

Στην Κοινοτική Ευθύνη και την Δημοκρατία

Έχουμε όμως πειστικές απαντήσεις στην φιλελεύθερη ιδεολογία της ατομικής ευθύνης και αυτές περιστρέφονται γύρω από την πραγματικότητα της ζώσας κινητοποιούμενης κοινότητας. Περισσότερο από κάθε φορά, ο ιός δείχνει πως οι άνθρωποι είμαστε διασυνδεδεμένοι μεταξύ μας και σε διαλεκτική σχέση με τις κοινοτικές και ευρύτερες κοινωνικές δομές, στις οποίες συμμετέχουμε και διαρκώς αναπαράγουμε. Στο μέτρο που έχουμε συνείδηση της διασύνδεσης αυτής και δεν μας έχει καταστήσει lost case η επιβολή φιλελεύθερων αξιών, λαμβάνουμε μέτρα ως κοινότητα και ασκούμε έμπρακτη κριτική, όπου απαιτείται, για μέτρα που επιβάλλονται από δομές έξωθεν αυτής. Η αναγνώριση της διαλεκτικής ατόμου / κοινότητας αλλά και ευρύτερα ατόμου / κοινωνίας, που προϋποθέτει η κοινοτική ευθύνη, θέτει αναπόφευκτα το ζήτημα της συμμετοχής, του τρόπου λήψης των αποφάσεων και, συνεπώς, της δημοκρατίας. Είμαστε λοιπόν με την κοινοτική ευθύνη απέναντι στις προκλήσεις της πανδημίας για

τον πολιτικό και δημοκρατικό χαρακτήρα της, όπως είμαστε με την κοινωνική αντιεξουσία με ορίζοντα την άμεση δημοκρατία για μία αυτόνομη κοινωνία.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ. Μία Κριτική Εισαγωγή.

του Saul Newman

Για την Πολιτική Θεολογία και μάλιστα σε σχέση με την κρίση της πανδημίας και τις πολιτικές επιπτώσεις συγκεκριμένα στο πως αντιλαμβανόμαστε την κυριαρχία, τις σύγχρονες σχέσεις εξουσίας και πως πρέπει να αντισταθούμε σε αυτούς τους νέους μηχανισμούς της εξουσίας. Όπως αναφέρατε πριν, βασίζομαι στο πρόσφατο βιβλίο μου “Πολιτική Θεολογία “ που κυκλοφόρησε περίπου πριν δύο χρόνια.

Κατά την άποψη μου η παρούσα κρίση και ορισμένα από τα επείγοντα μέτρα που έχουν εφαρμοστεί, είναι σχετική με την Πολιτική Θεολογία και ειδικά τον ισχυρισμό του Carl Schmitt στο έργο του “Η Πολιτική Θεολογία “ (1922), πως η ουσία της κρατικής κυριαρχίας είναι, όπως το ονομάζει, ένα “θαύμα της Εξαίρεσης”.

Εκείνο που αποπειράται ο Carl Schmitt είναι να σχηματίσει ένα δομικό παραλληλισμό ανάμεσα σε θεολογικές και πολιτικές έννοιες, ιδιαίτερα στην αντίληψη της κυριαρχίας και τον τρόπο που η κυριαρχία ορίζεται έχοντας τη δυνατότητα να αναστείλει

τη συνταγματική τάξη, τα δικαιώματα και τις ελευθερίες και να επιβάλλει την κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ακριβώς αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι εκείνο που συμβαίνει τούτη την εποχή. Όπως θα γνωρίζετε, ο Giorgio Agamben έχει γράψει πάνω σε αυτό το θέμα και ορισμένα από τα μέτρα που εφαρμόζονται είναι χωρίς προηγούμενο ούτως ώστε να γινόμαστε μάρτυρες μίας περιόδου όπου έχουν πραγματικά θολώσει οι διαφορές ανάμεσα στις δημοκρατίες και τα ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Η Πολιτική Θεολογία αφορά στην πολιτική νομιμοποίηση και θεμελίωση της εξουσίας ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζεται ως μία ορισμένη αντίδραση στην εκκοσμίκευση που επιδιώκει να καλύψει το κενό που δημιουργήθηκε στη θέση του υπερβατικού, οπότε το επιχείρημα μου είναι πως ο θεολογικός κόσμος κατέρρευσε τον 16ο αιώνα και η πολιτική εξουσία και μάλιστα η κυρίαρχη πολιτική εξουσία, έρχεται να αντικαταστήσει την υπερβατική, στο κενό που δημιούργησε η απουσία της. Η ιδέα της πολιτικής κυριαρχίας ουσιαστικά έχει μορφοποιηθεί πάνω στην υπερβατική ισχύ του θεού και της εξουσίας του πάνω στον κόσμο και η οικονομική και τεχνολογική εξουσία λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο . Συνεπώς το πρόβλημα της πολιτικής και οικονομικής ισχύος έχει λιγότερο να κάνει με την εξουσία της θρησκείας και περισσότερο με τη σύγχρονη θρησκεία της εξουσίας.

Πώς λοιπόν να αντιδράσουμε στο πρόβλημα της εξουσίας ? Τι δυνατότητες, ποιές δυνάμεις, μας είναι διαθέσιμες ώστε να σταματήσουμε τον μηχανισμό της εξουσίας που μας ωθεί προς την καταστροφή ?

Η απαίτηση για περισσότερη εκκοσμίκευση δεν μπορεί να αποτελέσει μία ικανή απάντηση στο πρόβλημα της Πολιτικής Θεολογίας επειδή τούτη βασίζεται ακριβώς στην εκκοσμίκευση. Επομένως η άποψη μου είναι πως η εκκοσμίκευση εμπεριέχει μία θεολογική διάσταση, με άλλα λόγια, εμπεριέχει ίχνη του ιερού που ενσωματώνονται μέσα στις κοινωνικές δομές και θεμελιώνει νέες μορφές πολιτικής και οικονομικής εξουσίας που επιδιώκουν να συμπληρώσουν το κενό στη θέση που άφησε η θρησκεία. Ως απάντηση πρέπει να διερευνήσουμε την ιδέα της βεβήλωσης

(βλασφημίας).

Ο αναρχικός Jacques Ellul και ο Giorgio Agamben υποστηρίζουν πως η βεβήλωση συνδέεται και στηρίζεται πάνω στην έννοια του ιερού και πρόκειται για κάτι που επανα-καθαγιάζεται ή ιεροποιείται και πάλι.

Ο λατινικός όρος “profanus” κυριολεκτικά σημαίνει πριν ή έξω από το Ναό και κατέληξε να προσδιορίζει κάτι το οποίο είναι ανίερο ή και μη-καθαγιασμένο, συνεπώς κάτι που δεν γίνεται δεκτό μέσα στο χώρο των ιερών τελετουργιών.

Ίσως μπορούμε να αντιληφθούμε τη βεβήλωση – βλασφημία – με έναν λίγο διαφορετικό τρόπο, δηλαδή με ό,τι εννοούμε με την εμπειρική γνώση που ανθίσταται στην θεολογική αφαίρεση και υπέρβαση και υπονοεί τον ανοιχτό νού και ένα συντονισμό με τον κόσμο. Εννοώ ένα ήθος επιμέλειας για όσα υπάρχουν και έναν ανοιχτό νού στη δυνατότητα να επανα-γοητευτούμε (ή/και να μαγευτούμε) από τον κόσμο.

Αν η εκκοσμίκευση χαρακτηρίζεται από την εμπειρία της απογοήτευσης και όμως καταλήγει σε μία επαν-εκκοσμίκευση των τεχνικών, επιστημονικών οικονομικών και πολιτικών δυνάμεων τότε ίσως ο μόνος τρόπος για να το αντιμετωπίσουμε και να δραστηριοποιηθούμε εναντίον της, είναι διά μέσω ενός σεβασμού των δυνατοτήτων που βρίσκονται στον κόσμο και συγκεκριμένα στον φυσικό κόσμο και στην πραγματοποίηση ενός ευρύτερου ανοίγματος ή και με την ανάμειξη μας με τη φύση και τα φυσικά οικοσυστήματα που αποτελούν την αληθινή βάση της ζωής μας. Ακριβώς αυτή η ανάμειξη με τα οικοσυστήματα εκφράστηκε με δραματικό τρόπο στην παρούσα κρίση πανδημίας.

Αναφέρομαι σε μία βέβηλη επανα-γοήτευση με τον κόσμο όμως αυτό δεν σημαίνει μία επιστροφή στην θεολογική υπέρβαση αλλά στην αναγνώριση της βαθιάς μας σύνδεσης και εξάρτησης με πολύπλοκα συστήματα, δίκτυα και διαδικασίες τα οποία δεν είμαστε ακόμα σε θέση να αντιληφθούμε πλήρως. Ταυτόχρονα νιώθουμε μία αφηρημένη αίσθηση έκπληξης και χαράς για τα μυστήρια της φύσης που δεν είμαστε ακόμα σε θέση να κατανοήσουμε ολοκληρωμένα.

Πρόκειται για την αναγνώριση των θεμελιωδών ορίων και περιορισμών της ανθρώπινης φύσης και την απόρριψη του ανθρωπισμού και του ανθρωποκεντρισμού που δεν οδήγησαν απλά στην διάχυτη καταστροφή και κατασπατάληση των φυσικών πόρων αλλά και στην αποξένωση από τη φύση.

Ο νεωτερισμός ισχυροποίησε τεχνολογικά μία ανθρωπιστική θρησκεία που λειτουργεί στην ίδια κατηγορία υπέρβασης όπως ο χριστιανισμός ή ο ιουδαϊσμός και το ισλάμ. Όπως ο θεός υπερβαίνει τον άνθρωπο έτσι και ο άνθρωπος με τη σειρά του υπερβαίνει και στέκεται πάνω από τη φύση. Το πρόβλημα εδώ είναι αυτή η αφαίρεση της βέβηλου κόσμου και των όντων τόσο των ανθρώπινων όσο και των μη-ανθρώπινων που τον κατοικούν. Από την άλλη μεριά για να κατανοήσουμε τον φυσικό κόσμο με έναν βέβηλο τρόπο ως έναν κόσμο που έχει τη δική του σημασία και χρησιμότητα πέρα από την απλή χρηστικότητα για τις ανθρώπινες ανάγκες, πιστεύω πως με κάποιο τρόπο υπονομεύει ή αποκαθλώνει το πολιτικό-θεωρητικό παράδειγμα σύμφωνα με το οποίο η ζωή θυσιάζεται στο βωμό της αφαίρεσης.

Αυτό είναι το τρίτο σημείο που θέτω. Πιστεύω ότι εδώ μπορεί να γίνει μία πολύ σοβαρή σύνδεση γύρω από την οικολογική θεωρία και ορισμένα στοιχεία μίας αιρετικής θεολογίας που αποπειράται να υπονομεύσει την υπερβατική έννοια του θεού όπως επίσης και την ανθρωπομορφική εικόνα του ανθρώπου. Αυτός λοιπόν είναι ο πρώτος τρόπος που αντιλαμβάνομαι τη Βέβηλη Πολιτική.

Η σχέση ανάμεσα στην πολιτική και οικολογική κυριαρχία αποτελούν επίκεντρο των αναρχικών θεωριών. Πολλοί αναρχικοί όπως ο Μάρει Μπούκτσιν για παράδειγμα, έχουν δημιουργήσει έναν παραλληλισμό ανάμεσα στη σχέση μας με τη φύση, την καταχρηστική και κυριαρχική σχέση μας με τη φύση, αλλά επίσης και την καταχρηστική, καταπιεστική και κυριαρχική σχέση μας με τους άλλους ανθρώπους που χαρακτηρίζουν τις κοινωνικές μας σχέσεις γενικότερα. **Η ασυμβίβαστη αυτή κριτική στην πολιτική εξουσία, το μη-ιεραρχικό όραμα των πολιτικών σχέσεων που μπορεί επίσης να περιλαμβάνει μία αντι-καταχρηστική σχέση με τη φύση, κάνει τον αναρχισμό σημαντικό για την κατανόηση της Βέβηλης Πολιτικής που επιδιώκω να αναπτύξω. Επίσης η βασική**

έννοια της Αναρχίας δηλαδή η απουσία της εξουσίας ή των δομών της, είναι ένας άλλος τρόπος να εκφράσουμε το οντολογικό ενδεχόμενο, την ανοικτότητα και τη διάδραση με τον κόσμο τα οποία συσχετίζω με την ιδέα της βεβήλωσης.

Η ΑΝ-ΑΡΧΙΑ, η απουσία εξουσίας που είναι άλλωστε μία ελληνική λέξη, αντιστέκεται στο υπερβατικό και κάνει αδύνατη την θέσμιση ιεραρχιών μεταφυσικού ή πολιτικού τύπου. Και για αυτό πιστεύω πως η Αναρχία είναι η πραγματική αντίθεση με την θεωρία της Κυριαρχίας του Σμιτ και το απαραίτητο σημείο εκκίνησης για οποιαδήποτε σοβαρή κριτική της Πολιτικής Θεολογίας.

Όμως πιστεύω πως πρέπει να στοχαστούμε πιά προσεκτικά γύρω από την ιδέα της Αναρχίας και την πολύ αμφίσημη έννοια της Πολιτικής Θεολογίας. Αν ανατρέξουμε και ξαναδιαβάσουμε τον Καρλ Σμιτ και το βιβλίο του “Πολιτική Θεολογία” κατά κάποιο τρόπο για τον ίδιο ο αληθινός εχθρός είναι ο αναρχισμός και όχι ο φιλελευθερισμός. Ο εχθρός του είναι ο επαναστατικός αναρχισμός του 19ου αιώνα που εκφράστηκε από τους Μπακούνιν, Κροπότκιν και Προυντόν και αποτελούν μία πραγματική απειλή, όπως το θέτει ο ίδιος, για τη νομιμοποίηση της πολιτικής κυριαρχίας. Κατά τον Σμιτ ο μόνος τρόπος να αντιδράσει αποτελεσματικά η Κυριαρχία ενάντια στον αναρχισμό είναι να γίνει η ίδια “αναρχική”. Με μία έννοια στο καθεστώς εξαίρεσης η Κυριαρχία υπερβαίνει το νόμο. Υπό μία έννοια δομείται αναρχικά, γίνεται εκείνο που ονομάζουμε η αναρχία της εξουσίας.

Με την αναστολή των νόμων και την κήρυξη του καθεστώτος εξαίρεσης, η κυριαρχία γίνεται αυτόνομη, ανεξάρτητη και αυτοθεσμιζόμενη. Οπότε η Αναρχία και η Εξαίρεση είναι οι δύο πλευρές του ίδιου νομίσματος ή δύο πλευρές μίας Λωρίδας Möbius (ΣτΜ. August Ferdinand Möbius 1790-1868) που ενώ αντιτίθεται η μία στην άλλη βρίσκονται στο ίδιο χρονικό διαρκές και μοιράζονται την ίδια δομή. Αυτός μερικές φορές είναι και ο λόγος που γίνεται δύσκολο να διακριθεί η διαφορά των επαναστάσεων από τις αντεπαναστάσεις και επίσης έτσι αναφέρει ο Agamben την Αναρχική Φύση της Εξουσίας.

Η Αναρχία είναι το μυστήριο στο επίκεντρο της Πολιτικής Θεολογίας. Είναι ο θανάσιμος εχθρός της Πολιτικής Θεολογίας που αποκηρύττει και φοβάται περισσότερο και όμως είναι εκείνο που η Πολιτική Θεολογία πρέπει να αφομοιώσει και να μιμηθεί ούτως ώστε να εξουδετερώσει την απειλή του.

Συλλογιζόμενοι κατά πόσο ο Αναρχισμός είναι μία αποτελεσματική κριτική αντίδραση στην Πολιτική Θεολογία πρέπει να σκεφτούμε αυτό που λέει ο Καρλ Σμιτ για την Αναρχία και ιδιαίτερα τον Μπακούνιν που τον χαρακτηρίζει ως “το μεγαλύτερο αναρχικό του 19ου αιώνα”, ο οποίος γίνεται στη θεωρία ο “ θεολόγος της αντι-θεολογίας ” και στην πράξη ο “ Δικτάτορας της Αντι-Δικτατορίας”.

Τι άραγε να εννοεί με τούτες τις αινιγματικές φράσεις ?

Ο Σμιτ υπογραμμίζει πως οι αναρχικοί μοιράζονται με τους Αντεπαναστάτες μία απόλυτη ροπή προς το κυρίαρχο κράτος σε τέτοιο βαθμό που είναι πιστά είδωλα ο ένας του άλλου. Τόσο οι Αναρχικοί όσο και οι Αντεπαναστάτες είναι απολυταρχικοί δεδομένου πως αμφότεροι έχουν μία απολυταρχική άποψη για το Κράτος. Οι Αντεπαναστάτες υποθετικά πιστεύουν στο Κράτος ενώ οι Αναρχικοί το απορρίπτουν, όμως και οι δύο το αντιμετωπίζουν ως μία απολυταρχική δομή. Με άλλα λόγια ως ένα μηχανισμό που κατέχει αδιαμεσολάβητη εξουσία.

Εκεί που πιστεύω πως ο Μπακούνιν πέφτει στην παγίδα της Πολιτικής Θεολογίας είναι ο τρόπος που καταλήγει σε θεολογικές κατηγοριοποιήσεις κατά την επίθεση του στη θεολογία. Ήταν τόσο ακραίο το μίσος του για το Χριστιανισμό και την εκκλησία ώστε επικαλέστηκε το διάβολο, το Σατανά στον πόλεμο του ενάντια στο θεό και το Κράτος. Ο επαναστατικός Σατανισμός του Μπακούνιν θα μπορούσε δικαίως να θεωρηθεί ως μία αντι-θεολογική θεολογία, ιδιαίτερα σε ότι αφορά στον εορτασμό της εμμένειας και του Υλισμού ως ένα νέο είδος θρησκείας ανάμεσα στη Ζωή και την Ανθρωπότητα που θα έρθει να αντικαταστήσει ή να παραγκωνίσει τις θρησκείες του Υπερβατικού.

Συνεπώς υποστηρίζω πως ο Αναρχικός Υλισμός, δηλαδή αυτή η ιδέα

πως οι κοινωνικές σχέσεις ενσαρκώνουν αυτή την επικείμενη ορθολογική δομή σε μία ορθολογική κίνηση που έρχεται να αντικαταστήσει τον παλιό σκοταδισμό της θρησκείας, ο Υλισμός καταλήγει τελικά να γίνει ένα άλλο είδος θρησκείας, ένα άλλο είδος συστήματος πίστης και συνεπώς πέφτει στην παγίδα της Πολιτικής Θεολογίας.

Για να μπορέσει ο αναρχισμός να αντισταθεί ουσιαστικά σε αυτό το πολιτικο-θεολογικό παράδειγμα θα πρέπει να είναι ικανός να δραπετεύσει από τη σκιά της εξουσίας ή το φάσμα του πανίσχυρου κυρίαρχου κράτους εκείνου που ο Λακαν αναφέρει ως “ο Λόγος του Κυρίαρχου”. Εννοώ εδώ πως η κεντρική ιδέα του αναρχισμού για την “επανάσταση ενάντια στην Κρατική Εξουσία” μάλλον χρήζει αναστοχασμού.

Ο αναρχισμός είναι μία φιλοσοφία που έχει με οξύνοια αντιληφθεί τους κινδύνους της Εξουσίας, πολύ περισσότερο από το Μαρξισμό ή το μαρξισμό – λενινισμό και αυτός είναι ο λόγος που επιδιώκει την καταστροφή της κρατικής εξουσίας και μάλιστα ως πρώτη πράξη της επανάστασης. Όμως αν προσπαθήσουμε να στοχαστούμε τι ακριβώς σημαίνει ο όρος “Επανάσταση” σήμερα, δεν είναι και τόσο ξεκάθαρο επειδή η κρατική κυριαρχία ή καλύτερα τα όρια της Κρατικής Κυριαρχίας είναι πολύ λιγότερο διακριτά και βρισκόμαστε σε μία εποχή όπου η Εξουσία έχει μία δικτυακή δομή και μορφή αντίθετα με την κεντρική θέση που κατείχε και τον τρόπο που λειτουργούσε τον 19ο αιώνα. Ούτε και είναι ακόμα εντελώς ξεκάθαρο τι είδους θεσμοί θα αντικαταστήσουν το Κράτος και αν οι άνθρωποι θα είναι έτοιμοι να οργανωθούν συνεργατικά σε ένα ευρύ κοινωνικό επίπεδο.

Οπότε η ερώτηση μου , ακόμα δεν είναι οριστικός ισχυρισμός αλλά μία ερώτηση, είναι : με Τι θα μοιάζει σήμερα η Επανάσταση και το κατά πόσο θα προσομοιάζει με ένα Αποκαλυπτικό γεγονός που θα καταστρέψει οριστικά την Κρατική Εξουσία με μία συμβολική πράξη ή με μία σειρά από συμβολικές πράξεις.

Φυσικά θεωρώ πως οι συμβολικές πράξεις είναι πολύ σημαντικές αλλά δεν πιστεύω πως απαραίτητα επιλύουν το πρόβλημα της Εξουσίας. Ίσως είναι πιο παραγωγικό στην εποχή μας να επιδοθούμε σε μία σειρά από πρακτικές αυτο-μεταμόρφωσης ή καλύτερα εκείνες που ο Φουκω ονομάζει “ασκήσεις” (που βέβαια

είναι ελληνική λέξη), οι οποίες θα μας δώσουν τη δυνατότητα να τροποποιήσουμε τις σχέσεις μας με τους άλλους, να τροποποιήσουμε τις ηθικές και κοινωνικές σχέσεις με τους άλλους και με το άμεσο περιβάλλον μας και να δομήσουμε διαφορετικές μορφές κοινωνικής οργάνωσης που θα μας δίνουν περισσότερη αυτονομία από την κρατική εξουσία.

Αυτό είναι που ο Agamben ονομάζει “πρακτικές αποκαθήλωσης”. Δεν είναι απλά αντιθεσμικές επειδή καταρρίπτοντας ένα θεσμό οδηγείσαι πάντα στη δημιουργία ενός άλλου είδους ή και σε διαφορετικές μορφές θεσμών. Πιστεύω πως οι “πρακτικές εγκαθίδρυσης” αναφέρονται σε μία σειρά μικροπολιτικών σχέσεων που λαμβάνουν χώρα ανάμεσα στα υποκείμενα.

Κι εδώ νομίζω πως η αντίληψη του αναρχικού Max Stirner για την εξέγερση, αντιπαραθετικά προς την επανάσταση, είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα σε αυτό το πλαίσιο, επειδή το επιχείρημα του είναι ότι η Επανάσταση απλά δημιουργεί νέες μορφές θεσμών ενώ στην Εξέγερση το άτομο αναδημιουργεί τον εαυτό του και επιβεβαιώνει την αδιαφορία του ως προς την Εξουσία.

Ας στοχαστούμε περισσότερο γύρω από αυτές τις βέβηλες πρακτικές

ή μικροπολιτικές πρακτικές και σε τι προσομοιάζουν. Εδώ θέλω να αναφερθώ στον Ivan Illich που υπήρξε ιερέας που απέρριψε τον Καθολικισμό κι έγραψε κάποιες ενδιαφέρουσες κριτικές για το βιομηχανικό νεωτερισμό και ειδικότερα στο σύγχρονο σύστημα υγείας και εκπαίδευσης.

Γράφοντας στη δεκαετία του 1970 ο Ιλλιτς υποστήριξε πως οι σύγχρονοι θεσμοί έχουν φτάσει σε ένα σημείο κρίσης σε ότι αφορά στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα. Η ρίζα του προβλήματος βρίσκεται στην κουλτούρα των μηχανών όπως επίσης και στην εξάρτηση μας αποστερώντας μας την αυτονομία. Οπότε στην κριτική του Ιλλιτς στη σύγχρονη βιομηχανική κοινωνία είναι κεντρική η ιδέα των “αρνητικών αποδόσεων”.

Υποστηρίζει πως όταν η τεχνολογία εξελίσσεται πέρα από μία ορισμένη αποδοτικότητα αρχίζει να γίνεται αναποτελεσματική και σπάταλη απαιτώντας περισσότερο χρόνο και ενέργεια για να τη

διαχειριστούμε και να τη χρησιμοποιήσουμε. Έτσι και με τα ταχύτερα δίκτυα διασύνδεσης επικοινωνιών και τις συσκευές που υποτίθεται ότι εξοικονομούν χρόνο, τελικά χάνουμε περισσότερο χρόνο απλά για να ειμαστε δικτυωμένοι. Ιδιαίτερα μάλιστα τούτη την εποχή του “περιορισμού” πρόκειται για κάτι που το βιώνουμε όλοι μας επειδή επικοινωνούμε εικονικά και αφιερώνουμε περισσότερες ώρες της μέρας μπροστά στους υπολογιστές και τελικά όσον αφορά στην αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα μάλλον υπάρχει έλλειμμα.

Ο ίδιος κανόνας των “αρνητικών αποδόσεων” ισχύει και στη σύγχρονη ιατρική που έχει μεταφέρει την δυνατότητα θεραπείας από τους ανθρώπους στις μεγάλες φαρμακοβιομηχανίες και στα ιδρύματα και καταλήγει να έχουμε πολλούς ανθρώπους λιγότερο υγιείς και ευάλωτους σε ασθένειες και περισσότερες νέες ασθένειες και μεγαλύτερη εξάρτηση στα φάρμακα. Έτσι ακούμε για βακτήρια που αντιστέκονται στα γνωστά φάρμακα ως αποτέλεσμα της κατάχρησης αντιβιοτικών. Ο κανόνας επίσης ισχύει στις σύγχρονο τρόπο μετακίνησης, κάποτε ταξιδεύαμε σπαταλώντας περισσότερο χρόνο στο ταξίδι αλλά όσο ταχύτερα ταξιδεύουμε τόσο περισσότερο χρόνο χάνουμε και γινόμαστε πιά αργοί. Μπορεί εύκολα να το διαπιστώσει κάθε σύγχρονος ποδηλάτης στις πόλεις μας που η δυνατότητα μετακίνησης του είναι αντιστρόφως ανάλογη της τελικής ταχύτητας του οχήματος του (ΣτΜ. σε σχέση με τις μοτοσυκλέτες και τα αυτοκίνητα) αν υπολογίσουμε τα μποτιλιαρίσματα και τις άλλες επιπλοκές της κίνησης. 1.01.23

1 Μέρος της συζήτησης με το Σαουλ Νιουμαν που υπάρχει στο κανάλι της BABYΛΩΝΙΑΣ Πολιτικό Περιοδικό στο YOUTUBE.

https://youtu.be/z_KmJBaAw-8

Ο ρόλος του ελληνικού Κράτους στον (μη) απομονωτισμό του καθεστώτος Ερντογάν

του Μηνά Μπλάνα

Εδώ και περίπου 2 αιώνες, ίσως και παραπάνω, υπάρχει ένα εθνικιστικό μισός-εχθρότητα που διακατέχει τα δύο γειτονικά κράτη. Ένα αφήγημα που ήταν και παραμένει απαραίτητο για την διατήρηση και το χτίσιμο του λεγόμενου έθνους-κράτους και στις δύο πλευρές. Θηριωδίες, αδικοσκοτωμένοι κάτοικοι και άμαχοι και από τις δύο πλευρές στέκονται για να μας υπενθυμίζουν πως ανεξαρτήτου έθνους οι Μεγάλες Ιδέες γεννάνε Μεγάλα Νεκροταφεία. Θάνατοι στον βωμό του εθνικισμού που χρησιμοποιούνται αναλόγως την πλευρά ως προς ενίσχυση του και όχι προς αποφυγή όπως θα έπρεπε να είναι το μάθημα από αυτές τις ιστορίες και τα νεκρά σώματα.

Αναμφίβολα, μία κατάσταση που βολεύει την εκάστοτε άρχουσα τάξη στα δύο κράτη για εσωτερική κατανάλωση, έτσι ώστε να συσπειρώνει τον εθνικό κορμό γύρω από την κυριαρχία της, με πρόσχημα την εθνική ενότητα.

Πριν αλλά και μετά την πανδημία έχουν μπει, από τα ΜΜΕ της ΝΔ κυρίως, στον δημόσιο διάλογο αναγνώσεις εκ των δύο κρατών όπως οι προκλήσεις και αντεγκλήσεις με φόντο τους πρόσφυγες, την Αγία Σοφιά και τώρα με το τεταμένο κλίμα Αιγαίο με φόντο τους υδρογονάνθρακες. Μέσα στο πλαίσιο ολικής διαπλοκής και άμεσης σύνδεσης των ΜΜΕ με το κυβερνών κόμμα, όπου η κυβερνητική γραμμή είναι ο λόγος των δημοσιογράφων, ακούσαμε και συνεχίζουμε να ακούμε για την Ελλάδα που έχει την διεθνή κοινότητα μαζί της και την δήθεν απομονωμένη Τουρκία. Τα περισσότερα απ' αυτά ήδη καταρρέουν από την ίδια πραγματικότητα, και όχι από αυτήν που συνηθίζουν να προβάλλουν στις οθόνες προσφέροντας μόνο μια αυταπάτη στην κοινωνία.

Όμως ποιος είναι ακριβώς ο ρόλος του Ελληνικού Κράτους στην απομόνωση του καθεστώτος Ερντογάν και των κινήσεων του τόσο στο εσωτερικό της Τουρκίας όσο και στις ιμπεριαλιστικές του βλέψεις;

Η απάντηση είναι μία και σκληρή βάση της πραγματικότητας: Η Ελλάδα αλλά κι άλλες χώρες της Ε.Ε όπως η Γερμανία, είναι οι εγγυητές της εξολόθρευσης των εσωτερικών εχθρών του καθεστώτος Ερντογάν. Δηλαδή με άλλα λόγια έχουν βάλει για τα καλά το λιθαράκι τους, βοηθώντας τον να χτίσει την αυτοκρατορία του.

Μία αυτοκρατορία γεμάτη θάνατο, βασανισμούς, κυνηγητά και φυλακίσεις πολιτικών αντιπάλων, διώξεις σε όποιο ΜΜΕ εκφράσει έστω και κάποια κριτική στο καθεστώς. Υπό αυτήν την έννοια ο Ερντογάν στήνοντας ένα παρακράτος σε σχεδόν όλους τους θεσμούς, υπό τον συνεχή φόβο των διώξεων, προσπαθεί να επιβληθεί με βάση μία εθνική ενότητα. Σε κάθε περίπτωση κριτικής και σκανδάλου ακούγεται η λέξη εθνικός διχασμός και σκευωρία. Όπως εδώ ένα πράγμα χωρίς να έχουμε τις φυλακίσεις μιας και τα ΜΜΕ ανήκουν ολοκληρωτικά, πριν ελαχίστων εξαιρέσεων, σε εφοπλιστές-υποστηρικτές της κυβέρνησης. Ένα καθεστώς ποτισμένο με τον πολεμοχαρή εθνικισμό.

Στο εσωτερικό του, όμως, το μόνο που διατρανώνεται είναι η εθνική ενότητα, η υπευθυνότητα, η διαφάνεια και ο αγνός πατριωτισμός. Αυτά για να πάρουμε μία πρώτη γεύση πως στήνεται ένα ολοκληρωτικό καθεστώς εξ ολοκλήρου από την παραπληροφόρηση και την “έγκυρη-ανεξάρτητη” ενημέρωση.

Μέσα σ’ αυτές τις σκοτεινές συνθήκες, αρκετοί πολιτικοί αντίπαλοι, είτε πολιτικοί είτε απλοί πολίτες, αναγκάστηκαν να φύγουν από την χώρα με βάση και τις διώξεις εναντίον τους. Έτσι, με αυτό το νέο αυταρχικό καθεστώς οι άμεσα εμπλεκόμενοι και διωκόμενοι άρχισαν σιγά σιγά να ζητάνε την απομόνωση του Τούρκικου κράτους από άλλα κράτη. Συνήθως με πορείες διαμαρτυρίας σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης. Η απάντηση τόσο της Ελλάδας όσο και του κάθε κράτους ήταν αυτή που ξέρει καλύτερα: καταστολή και νέες διώξεις προς αυτούς τους ανθρώπους. Δεν είναι ανέκδοτο. Η Ελλάδα αντιλαλεί στο

εσωτερικό της, τις φωνές για απομόνωση της Τουρκίας ενώ έχει κάνει τα απαραίτητα έτσι ώστε να αφανίσει κάθε αντιπολιτευτική φωνή για ειρήνη ενάντια στην εθνικιστική έξαρση στο εσωτερικό της Τουρκίας. Ξύλο και βασανισμοί σε διαμαρτυρούμενους/ες για την κατάσταση στην διπλανή χώρα, καταστολή από την ελληνική αστυνομία σε διαμαρτυρίες έξω από την Τούρκικη Πρεσβεία και το Προξενείο, διώξεις, συλλήψεις κι όλα αυτά σε ένα διπλωματικό παιχνίδι για να κάνει το “καλό παιδί” στο καθεστώς Ερντογάν. Με κορυφαίο δώρο την σύλληψη του Οτσαλάν, ηγετική φυσιογνωμία των Κούρδων της Βόρειας Συρίας και από τους λίγους που απειλούσε και ακόμα απειλεί μέσω του πολιτικού σχεδίου για απεμπλοκή από το έθνος-κράτος και τα αδιέξοδα του. Για να περάσουμε στο σήμερα και τις διώξεις που ακούμε ανά τακτά διαστήματα και τα πλήρης συνυφασμένα με το καθεστώς στην Τουρκία αφηγήματα περί τρομοκρατικών γιαφκών, που εν τέλει καταλήγουν σε κενά κατηγορητήρια με αθώους ανθρώπους στο δικαστήριο για δήθεν επιθέσεις σε επισκέψεις του Τούρκου Προέδρου.

Εν τέλει τι έχει κάνει για την απομόνωση του ολοκληρωτικού καθεστώτος; Η απάντηση είναι μία: Το ελληνικό κράτος κάνει ότι μπορεί έτσι ώστε να εξολοθρέψει οποιαδήποτε διαφορετική φωνή στην γειτονική χώρα. Το ίδιο και η Γερμανία με ακόμη περισσότερη καταστολή κι άλλες ευρωπαϊκές χώρες χτυπώντας πορείες Κούρδων και συλλαμβάνοντας άτομα που γύρισαν από την Rojava. Στην Κομοτηνή βιώσαμε από πρώτο χέρι αυτό το πείσμα όταν σύντροφοι/ισες από τον Ρουβίκωνα πραγματοποίησαν επίθεση με βογιές στο Τούρκικο Προξενείο διαμαρτυρούμενοι/ες για την κατάσταση στην χώρα και αλληλέγγυοι/ες με τους αγωνιστές εκεί και μετά ακολούθησε ένα κυνηγητό που έφτασε από προσαγωγές ατόμων από τον ευρύτερο αντιεξουσιαστικό χώρο της πόλης μέχρι και φήμες για εκκενώσεις ελεύθερων κοινωνικών χώρων.

Έτσι, λοιπόν, μέσα στις γεωπολιτικές μπαρούφες που πετάγονται στα ελληνικά ΜΜΕ καθημερινά, προκειμένου να χαδεύσουν τα αυτιά του εύπιστου ακροατηρίου, ας δούμε τα πραγματικά γεγονότα-αυτά που σημαδεύουν ανθρώπινες ζωές όπως συνηθίζει να κάνει η

εξουσία. Δεν υπάρχει κανένας απομόνωση όσο χώρες όπως η Γερμανία πουλάνε όπλα με τα οποία μετά η Τουρκία χτυπάει στο Κουρδιστάν, όσες δηλώσεις και επισκέψεις να κάνουν. Δεν υπάρχει απομόνωση όταν σε όλες τις ιμπεριαλιστικές επιθέσεις της Τουρκίας στην Μέση Ανατολή, η Ελλάδα κράτησε τουλάχιστον απαθή στάση. Δεν υπάρχει απομόνωση όσο γίνονται τα πάντα έτσι ώστε να μην σταθεί καμία αντιπολιτευτική δύναμη μπροστά στο απολυταρχικό καθεστώς του Ερντογάν. Και όταν άρχισε να γίνεται αυτό το μόνο που φρόντισες να κάνεις ως κράτος ήταν να χτυπήσεις όσους/ες διαμαρτύρονταν. Γιατί πάνω απ' όλα για να σταματήσει η λαίλαπα του ιμπεριαλισμού, του εθνικισμού και του ασύμμετρου κέρδους(γιατί περί αυτού πρόκειται και για την ισχύς σε χώρες με κοιτάσματα) χρειάζεται ισχυρή αντίσταση και φωνές που να αντιτίθενται τόσο στο εσωτερικό όσο και σε διεθνές επίπεδο διατρανώνοντας την ειρήνη μεταξύ των λαών πέρα από τα συμφέροντα του κεφαλαίου και της άρχουσας τάξης. Εφόσον εξουδετερώνονται αυτές στρώνεται όλο και πιο εύκολα ο δρόμος στον ολοκληρωτισμό και στην παράνοια του εθνικισμού. Και η γεωπολιτική σκακιέρα και τα συμφέροντα μόνο τόσο απλά όσο οι δηλώσεις αξιωματούχων δεν είναι. Το παράδειγμα της επίθεσης στην Rojava με την συμπεριφορά των κρατών πέρα από τις δηλώσεις, αρκεί για να πειστούμε για όλο αυτό.

Η προοπτική της διαδήλωσης και η νέα «νομιμότητα»

του Νώντα Σκυφτούλη

Τι ακριβώς αποφάσισαν την Πέμπτη 9/7/20 με νόμο οι 187 βουλευτές πέραν της απαγόρευσης της διαδήλωσης.

- Να μεταβιβάσουν άλλη μια αρμοδιότητα της κοινωνίας στον

«ηγεμόνα» και στην αστυνομία προσθέτοντας περισσότερη ισχύ στο κράτος αφαιρώντας την από την πολιτική κοινωνία

- Να παραδώσουν το Δημόσιο χώρο στην αστυνομία και στον πανοπτικό έλεγχο
- Να κατακερματίσουν τη δημόσια συνάθροιση, και διαβούλευση ιδιωτικοποιώντας την «έξω από το σπίτι» δραστηριότητα του ατόμου, αφήνοντας το, πεταμένο σε ένα ατέρμονο μοναχικό μεγάλο περίπατο.
- Να μετατρέψουν μια πολιτική διαδικασία σε νομοτεχνική και τη Δημοκρατία σε αστυνομία

Η Διαδήλωση είναι μια κοινωνική και πολιτική δομή. Για να γίνει μια Διαδήλωση προηγείται πλήθος δημοκρατικών και αμεσοδημακρατικών διαδικασιών. Απαιτούνται αποφάσεις συνελεύσεων και συμφωνίες συλλογικοτήτων αλλά και το πλαίσιο το οποίο θα κατοχυρώνει τους διοργανωτές αλλά και τους καλεσμένους στη διαδήλωση. Κάθε διαδήλωση απευθύνεται σε ένα κοινωνικό υποκείμενο το οποίο θα ενσαρκώσει τη διαδήλωση και θα δώσει το ρυθμό το περιεχόμενο αλλά και τη μορφή της διαδήλωσης. Να προσθέσουμε και τη διαδικασία δημοσιοποίησής της η οποία γίνεται τουλάχιστον 15 μέρες πριν και είναι γνωστή στους πάντες. Ακολουθεί η αφισοκόλληση τα κείμενα οι ανακοινώσεις. Όλα αυτά απαιτούν κοινωνικές και συλλογικές διαδικασίες και μάλιστα η διαδήλωση είναι από τις κορυφαίες εκδηλώσεις κοινωνικής και πολιτικής συνείδησης. Ακόμα και τα 5000 βήματα της συνήθους διαδρομής είναι το καθένα ξεχωριστά όπως είναι κάθε γωνία κάθε στροφή του δρόμου τον οποίο όσες φορές και αν διαβούμε δεν θα τον ανακαλύψουμε διότι η διαδήλωση εγγυάται μόνο τη ρευστότητα. Αυτά τα γνωρίζει το κράτος και τοποθετώντας μέσα σε αυτές τις διαδικασίες την Αστυνομία θέτει όλη αυτή τη πολιτική διαδικασία εκτός νόμου. Με αυτή την παραχώρηση στην «ιδιωτική» κοινωνία θέτει εκτός νόμου και την πολιτική κοινωνία και όσο η «ιδιωτική κοινωνία» διευρύνεται και εξαπλώνεται εις βάρος της δημόσιας και ζωντανής κοινωνίας πιθανόν να δούμε και άλλες παραχωρήσεις στους «ιδιώτες» και θα είναι το κράτος που θα τις διαχειρίζεται. Η διαδήλωση απαγορεύτηκε ρητά και

κατηγορηματικά και εμείς καλούμαστε να διευκρινίσουμε τη στάση μας απέναντι σε αυτή την απαγόρευση

Άδεια από το κράτος και την αστυνομία δεν πρόκειται να πάρουμε. Η κυβέρνηση μας κτύπησε ένα ισχυρό καμπανάκι αλλά τον ήχο του ήδη έπρεπε χρόνια τώρα να είχαμε ακούσει. Το κράτος προχωρεί ακάθεκτο διευρύνοντας την εξουσία του έτσι ώστε να βρίσκεται σε κατάσταση ισχύος. Ένα καθεστώς, μία κυβέρνηση, ένας πρωθυπουργός, μία φωνή από τα μμε, μία αστυνομία, ένας έλεγχος. Τον ιδεολογικό ολοκληρωτισμό το κράτος μπορεί να τον απεμπόλησε όχι όμως τις κατακτήσεις του όπως είναι η κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, η εξαίρεση, ο συγκεντρωτισμός της εξουσίας η τάξη και η ασφάλεια η βία και η θανατοπολιτική. Πως όμως περνάνε χωρίς ιδιαίτερη αντίσταση στοιχεία νέου ολοκληρωτισμού, και αυταρχισμού; Βασίζονται μήπως στο γεγονός ότι το κίνημα έχει ηττηθεί οριστικά; Ή ότι ο κρατισμός βρίσκεται στις δόξες του; Δεν αρκεί να απαντήσουμε σε αυτό το ερώτημα προκειμένου να εξαρτηθεί η συνέχεια των αγώνων αλλά και της συμμετοχής μας στις επερχόμενες εξεγέρσεις. Εμείς έχουμε ένα προβληματάκι το οποίο αν δεν λυθεί δεν μπορούμε όχι να δημιουργήσουμε ούτε καν να ενταχθούμε σε ένα αντιαπαγορευτικό κίνημα. Το προβληματάκι μας εδώ είναι ότι το σώμα δεν ανταποκρίνεται. Ενώ δεν ήταν ποτέ τόσο διαδεδομένη η φιλολογία γύρω από το σώμα το ίδιο το σώμα δεν ήταν ποτέ σε τέτοια παραίτηση αδράνεια και αποσύνθεση. Σε μια εποχή όπου η αντίσταση απαιτεί σωματικές και εδαφικές σχέσεις η απουσία τους είναι εκκωφαντική. Η αντικατάσταση των σωματικών σχέσεων από τις διαδικτυακές έχουν πάρει ανεπίστρεπτες διαστάσεις και ο φιλελευθερισμός εντός μας τείνει να γίνει βιωματικός. Το κίνημα βρίσκεται σε κάμψη και όχι σε πλήρη ήττα και το κράτος στηρίζεται σε ξύλινα πόδια για να απαντήσουμε και στο δευτερεύον ερώτημα αλλά προς το παρόν το κίνημα πρέπει να περάσει σε ένα άλλο επίπεδο «νομιμότητας» που σημαίνει ότι ορισμένα πράγματα πρέπει να περάσουν στην παρανομία αναγκαστικά διότι ο κρατικός νόμος είναι αναγκαστικός και μας θέτει εκτός.

Δεν χρειάζεται λοιπόν να πληροφορούμε συνειδητά ή ασυνείδητα

τον αντίπαλο για κάθε μας κίνηση για κάθε μας ραντεβού για κάθε μας σκέψη σαν να υιοθετούμε τη νομοκρατική και φιλελεύθερη στάση του καθεστώτος. Η τεχνολογία μπορεί να είναι σύμμαχος μόνο όταν αποδεχτούμε ότι είναι και ο επίσημος ρουφιάνος.

Σε αυτή τη προοπτική η επανεκκίνηση του σώματος είναι προϋπόθεση καθώς και η πλήρης κατάργηση κάθε διευκόλυνσης που θα αποτρέπει τη σωματική επαφή. Το κράτος είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη τεχνολογία ελέγχου και δε μπορεί να παρακολουθήσει μια χρονικότητα προγενέστερη όπου τα σώματα επικοινωνούσαν άμεσα και είχαν την απόλυτη ευθύνη της κίνησης. Είναι εύκολη η πρόσβαση για πολλά υποκείμενα σε αυτή νέα «νομιμότητα» της αντίστασης διότι όσο αφορά τη διαδήλωση δε χρειάζεται παρά μια στοιχειώδη δικτύωση δίνοντας περισσότερο χρόνο και αφαιρώντας τον από τον καταναλωτικό μας χρόνο. Η δε εσωτερίκευση αντίστοιχων κανόνων θα καθιστά παιχνιδάκι αυτή την εκτός νόμου δραστηριότητα. Ας ξεκινήσουμε από την απαγόρευση της διαδήλωσης και να κρατήσουμε την «εκπαίδευση» για πάντα αντικαθιστώντας τις διαδικτυακές σχέσεις με τις σωματικές και προσωπικές. Αν και στο ζήτημα της απαγόρευσης της διαδήλωσης ούτε οι εφεδρείες του κινήματος ούτε οι εν υπνώσει σύντροφοι έχουν πει την τελευταία λέξη ωστόσο αυτό δεν μας εμποδίζει να θέσουμε του νέους όρους της δικής μας «νομιμότητας». Η κυβέρνηση ενισχύει το κράτος με όπλα από τη φαρέτρα του ολοκληρωτισμού και αυτή η διαρκώς επέκταση μέσα από ένα σύνολο απαγορεύσεων που επιβάλλει στην κοινωνία είναι στη φύση του κράτους.

Το κίνημα αντίστασης μέσα από τη στρατηγική ενός αντιαπαγορευτικού κινήματος είναι αναγκαίο να αναδιοργανώσει ριζικά της συνθήκες ύπαρξής του. Όπως και νάχουν τα πράγματα δεν θα ξεμπερδέψει εύκολα το κράτος και η «ιδιωτική» κοινωνία με τις απαγορεύσεις διότι θα γίνουν μπούμερανγκ και για να γίνει αυτό πρέπει να βάλουμε το χέρι μας και το μυαλό μας σε μια πολυεπίπεδη δράση όσο αφορά τους τρόπους αλλά και τους νέους όρους του κινήματος Αντίστασης.

Η υπόθεση της Αποανάπτυξης τον καιρό της πανδημίας

Οι καιροί είναι ώριμοι για μας ώστε να επανεστιάσουμε σε αυτό που πραγματικά έχει σημασία: όχι στο ΑΕΠ αλλά στην υγεία και την ευημερία των ανθρώπων και του πλανήτη.

των Giorgos Kallis, Susan Paulson, Giacomo D' Alisa, Federico Demaria

μετάφραση: Σοφία Παπαγιαννάκη

Η πανδημία ξεγύμνωσε την ευθραυστότητα των υπάρχοντων οικονομικών συστημάτων. Τα πλούσια έθνη έχουν περισσότερους από αρκετούς πόρους για να καλύψουν την δημόσια υγεία και τις βασικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της κρίσης και θα μπορούσαν να κάνουν μειώσεις σε όχι ουσιώδεις τομείς της οικονομίας ανακατανέμοντας δουλειά και πόρους σε ουσιώδεις. Ο τρόπος που τα οικονομικά συστήματα είναι οργανωμένα γύρω από τη διαρκή κυκλοφορία, κάνει κάθε μείωση στη δραστηριότητα της αγοράς να προκαλεί γενική ανεργία και φτωχοποίηση.

Όμως, δεν χρειάζεται να είναι έτσι. Για να είμαστε πιο ανθεκτικοί στις κρίσεις -πανδημία, κλιματική, οικονομική ή πολιτική- χρειάζεται να οικοδομήσουμε συστήματα ικανά να μειώνουν την παραγωγή με τρόπους που να μην προκαλούν απώλειες στο βιοπορισμό και τη ζωή.

Ας επιχειρηματολογήσουμε για την υπόθεση της αποανάπτυξης.

Συντηρητικές πηγές όπως το Forbes, οι Financial Times, ή ο Spectator, έχουν δηλώσει ότι η κρίση του κορωνοϊού αποκαλύπτει «τη μιζέρια της αποανάπτυξης». Αλλά αυτό που συμβαίνει κατά τη διάρκεια της πανδημίας δεν είναι αποανάπτυξη. Η αποανάπτυξη

είναι το σχέδιο του να ζει κανείς γεμάτος νόημα, να απολαμβάνει τις απλές χαρές, να ασχολείται με τα κοινά, να διαμοιράζεται και να σχετίζεται με τους άλλους, δουλεύοντας λιγότερο και σε πιο δίκαιες κοινωνίες. Ο σκοπός της αποανάπτυξης είναι να επιβραδύνουμε τα πράγματα ηθελημένα ώστε να μικρύνουμε τη ζημία στα ανθρώπινα και στα γήινα συστήματα και να περιορίσουμε την εκμετάλλευση.

Η τρέχουσα κατάσταση είναι τρομερή, όχι επειδή οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα μειώνονται, το οποίο είναι καλό, αλλά επειδή πολλές ζωές χάθηκαν. Είναι τρομερό όχι επειδή τα ΑΕΠ μειώνονται, το οποίο μας είναι αδιάφορο, αλλά επειδή οι υπάρχουσες διαδικασίες για την προστασία του βιοπορισμού, τη στιγμή που η ανάπτυξη παραπαίει, είναι ανεπαρκείς και άδικες.

Θα θέλαμε να δούμε κοινωνίες να επιβραδύνουν από σχεδιασμό κι όχι από κάποια καταστροφή. Αυτή η πανδημία είναι μια καταστροφή που έχει προκληθεί από την ανάπτυξη· προάγγελος του τι θα ακολουθήσει. Το κίνητρο για ανάπτυξη έχει επιταχύνει τις παγκόσμιες ροές υλικών και χρημάτων, ανοίγοντας το δρόμο για την αστραπιαία κυκλοφορία σωμάτων και ασθενειών. Οι πολιτικές στο πεδίο της οικονομίας και οι κοινωνικές διευθετήσεις που προτείνονται από την αποανάπτυξη, προσφέρουν τρόπους να κάνουμε τέτοιες περιστάσεις πιο βιώσιμες και δίκαιες, να αναδυθούμε δυνατότεροι και καλύτεροι μετά την κρίση, και να επανακατευθύνουμε τις πρακτικές και τις πολιτικές προς την πλευρά της φροντίδας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Το τέλος της ανάπτυξης δεν περιλαμβάνει απαραίτητα μια ήπια μετάβαση. Μπορεί να μην είναι σχεδιασμένο, μη-επιθυμητό, χαοτικό, με όρους που δεν τους έχουμε επιλέξει. Συνθήκες σαν αυτές που ζούμε τώρα. Η ιστορία συχνά εξελίσσεται με παύσεις· περίοδοι φαινομενικής παράλυσης μπορούν να οδηγήσουν σε ένα σημείο ανατροπής, όταν μη αναμενόμενα γεγονότα ανοίγουν νέες δυνατότητες και βίαια κλείνουν άλλα. Η πανδημία του κορωνοϊού είναι ένα τέτοιο γεγονός. Ξαφνικά, τα πράγματα παίρνουν ριζικά νέες κατευθύνσεις, και το αδιανόητο γίνεται εφικτό, για καλό ή για κακό. Η σοβαρή οικονομική ύφεση οδήγησε στη νέα τάξη

πραγμάτων του Ρούσβελτ και επίσης στο Τρίτο Ράιχ του Χίτλερ. Ποιες είναι η δυνατότητες και οι κίνδυνοι σήμερα;

Εν μέσω αυτής της πανδημίας, πολλές επιστημονικές, πολιτικές και ηθικές αρχές εκπέμπουν το μήνυμα ότι η φροντίδα για την υγεία και την ευημερία των ανθρώπων πρέπει να είναι πάνω από τα κέρδη, κι αυτό είναι κάτι το εξαιρετικό. Η αναβίωση μιας ηθικής φροντίδας που υποστηρίζουμε στο προσεχές μας βιβλίο Η υπόθεση της Αποανάπτυξης είναι έκδηλη στην επιθυμία των ανθρώπων να μείνουν σπίτι και να προστατέψουν τους μεγαλύτερους, και στο πνεύμα του καθήκοντος και της θυσίας των επαγγελματιών υγείας. Φυσικά, πολλοί μένουν σπίτι γιατί φοβούνται τον ιό και ανησυχούν για τους εαυτούς τους, ή για την αποφυγή των προστίμων. Πολλοί εργαζόμενοι παροχής φροντίδας πηγαίνουν στη δουλειά, γιατί πρέπει να κερδίσουν τα προς το ζην. Το να ενεργούμε συλλογικά ενάντια στις κρίσεις, τις πανδημίες, ή στην κλιματική αλλαγή, απαιτεί τέτοιους συνδυασμούς θυσίας και αλληλεγγύης, ατομικού και συλλογικού συμφέροντος, κρατικών παρεμβάσεων και συμμετοχής των πολιτών.

Βαθιές ανισότητες μπαίνουν στο παιχνίδι με νέους τρόπους. Κάτοικοι μερικών χωρών υποφέρουν διαφορετικές, και μερικές φορές πιο σοβαρές, κακουχίες από άλλους, όπως αυτοί που στερούνται πλήρη δικαιώματα στις φυλακές, στα στρατόπεδα εργασίας μεταναστών και στους καταυλισμούς προσφύγων. Σε κάθε χώρα, παράγοντες που διαφοροποιούνται από το φύλο, τη φυλή, την κοινωνικοοικονομική και εργασιακή θέση, έχουν διαφορετικά τρωτά σημεία έναντι της νόσου και της οικονομικής ύφεσης που ακολουθεί. Δεδομένα από χώρες ανά τον κόσμο δείχνουν ότι ο ιός τείνει να είναι πιο επικίνδυνος και θανάσιμος για τους άντρες παρά για τις γυναίκες. Τα κέντρα ελέγχου και πρόληψης στις ΗΠΑ δείχνουν ένα δυσανάλογο βάρος της ασθένειας σε φυλετικά και εθνικά μειονοτικές ομάδες. Υγειονομικό προσωπικό, βοηθοί υγείας, και οικιακοί βοηθοί, θέσεις στις οποίες οι γυναίκες επικρατούν, είναι ιδιαίτερα ευπαθείς στη μόλυνση. Όπως και εκατομμύρια άντρες δουλεύουν σε βασικές δουλειές συμπεριλαμβανομένου της συλλογή απορριμμάτων, τις μεταφορές,

τα ταξί και την συσκευασία κρέατος. Αυτές οι δουλείες, που σε μεγάλη πλειοψηφία γίνονται από άντρες, ήταν ήδη ανάμεσα στα πιο επικίνδυνα επαγγέλματα πριν την πρόσθετη έκθεση στον κορωνοϊό. Ενώ μερικοί έχουν την πολυτέλεια να βρίσκουν καταφύγιο στο σπίτι, άλλοι πρέπει να διαλέξουν ανάμεσα στην ανεργία χωρίς ένα επαρκές δίκτυο προστασίας και το να δουλεύουν σε δουλειές που τους εκθέτουν στον ιό. Ωστόσο, εκτός εάν προστατεύονται ολόκληροι πληθυσμοί, ούτε καν οι πλουσιότεροι δεν είναι πλήρως ασφαλείς από τη μετάδοση.

Σε αυτή την κρίση, όπως και σε άλλες προηγούμενες, οι άνθρωποι κινητοποιήθηκαν και αυτό-οργανώθηκαν όπου οι εταιρίες και οι κυβερνήσεις απέτυχαν να καλύψουν τις ανάγκες τους – από ομάδες αλληλοβοήθειας που διένειμαν φαγητό και φάρμακα σε ηλικιωμένους, ομάδες γιατρών, μηχανικών και χακερς που συνεργάστηκαν για να εκτυπώσουν ψηφιακά αναπνευστήρες, έως μαθητές που φύλαγαν τα παιδιά των γιατρών και των νοσοκόμων. Ο πολλαπλασιασμός των εγχειρημάτων φροντίδας και αλληλεγγύης, που αποτελούν το θεμέλιο των κοινωνιών της αποανάπτυξης που οραματιζόμαστε, είναι ακόμη πιο αξιέπαινη δεδομένης της μεταδοτικής φύσης του ιού. Όταν η πανδημία θα τελειώσει και ο δρόμος της οικονομικής ανοικοδόμησης θα ξεκινήσει, αυτός ο αναδυόμενος δυναμισμός θα είναι ζωτικής σημασίας.

Οι θετικές παρορμήσεις και δίκτυα από τα κάτω είναι απαραίτητα αλλά όχι επαρκή για μια βιώσιμη αλλαγή. Πρέπει οι κυβερνήσεις να διασφαλίσουν την υγεία όλων, να προστατέψουν το περιβάλλον και να παρέχουν οικονομικά δίκτυα ασφάλειας. Οι τακτικές υποστήριξης της αποανάπτυξης που προωθούμε ήταν απαραίτητες πριν την πανδημία, και είναι περισσότερο κατά τη διάρκειά της και μετά: ένα καινούριο Νιου Ντιλ και ένα πρόγραμμα δημόσιας επένδυσης, διαμοιρασμού εργασιών, βασικό εισόδημα, δημόσιες υπηρεσίες για όλους, και υποστήριξη για τις οικονομίες της κοινότητας. Έτσι θα μπορούσε να είναι η αναδιοργάνωση των δημοσίων οικονομικών μέσω μέτρων συμπεριλαμβανομένων προστίμων για το διοξείδιο του άνθρακα, ανώτατο όριο για τον πλούτο, φορολόγηση για τη χρήση φυσικών πόρων και τη μόλυνση.

Ενώ οι συζητήσεις για την αποανάπτυξη έχουν παραδοσιακά εστιάσει στην αποστράτευση των απαιτητικών σε φυσικούς πόρους και οικολογικά επιζήμιων πτυχών των τρεχουσών οικονομιών, η αντιμετώπιση της πανδημίας έχει να κάνει με την αποστράτευση αυτών των πτυχών που δεν είναι άμεσα απαραίτητες για τη διατήρηση της ζωής. Ταυτιζόμαστε στην αντιμετώπιση της θεμελιώδης πρόκλησης να διαχειριστούμε οικονομίες χωρίς ανάπτυξη κατά τη διάρκεια και μετά την πανδημία: πώς να αποστρατεύσουμε μέρη της καπιταλιστικής οικονομίας εξασφαλίζοντας την προμήθεια βασικών αγαθών και υπηρεσιών, πειραματιζόμενοι με τρόπους μη απαιτητικούς σε πόρους να απολαύσουμε τις ζωές μας, και να ανακαλύψουμε τα συλλογικά νοήματα της ζωής.

Ριζοσπαστικές προτάσεις ήδη εξετάζονται και επιλεκτικά έχουν υιοθετηθεί σε όλο το πολιτικό φάσμα καθώς προσφέρουν συγκεκριμένες λύσεις στην πανδημία. Εταιρίες και κυβερνήσεις έχουν μειώσει τις ώρες εργασίας και εφαρμόζουν διαμοιρασμό της εργασίας· διαφορετικές μορφές βασικού εισοδήματος εξετάζονται και στοιχειώδη οικονομικά μέτρα έχουν θεσπιστεί για να ενισχύσουν τους εργαζόμενους την περίοδο της καραντίνας ύστερα από το κλείσιμο των επιχειρήσεων· μια διεθνής καμπάνια για εισόδημα φροντίδας έχει ξεκινήσει, ενώ ορισμένες κυβερνήσεις ασχολούνται με την παραγωγή εξοπλισμού για τη διασφάλιση των ζωτικών προμηθειών και υπηρεσιών και εξετάζονται αναστολές στην αποπληρωμή ενοικίων, δανείων και υποθηκών. Υπάρχει μια αυξανόμενη κατανόηση ότι θα χρειαστούν τεράστιες δαπάνες από τις κυβερνήσεις.

Ο κόσμος θα αλλάξει μετά την πανδημία, και θα υπάρξουν αγώνες για το ποια μονοπάτια θα ακολουθήσουμε. Οι άνθρωποι πρέπει να αγωνιστούν να κατευθύνουν την αλλαγή προς πιο δίκαιες και ανθεκτικές κοινωνίες που να έχουν λιγότερο αντίκτυπο στους ανθρώπους και στα φυσικά περιβάλλοντα. Οι ισχυροί θα προσπαθήσουν να ανασυστήσουν το κατεστημένο και να μετατοπίσουν τα κόστη στους λιγότερο ισχυρούς. Χρειάζεται οργάνωση και συμβολή δυνάμεων και καταστάσεων για να

διασφαλίσουμε ότι δεν θα είναι το περιβάλλον ούτε οι εργάτες που θα πληρώσουν τον λογαριασμό, αλλά αυτοί που επωφελήθηκαν περισσότερο από την ανάπτυξη που προηγήθηκε αυτής της καταστροφής.

Η αποανάπτυξη δεν είναι επιβολή στερήσεων, αλλά ένας στόχος για να εξασφαλίσουμε αρκετά για όλους ώστε να ζουν με αξιοπρέπεια και χωρίς φόβο· να βιώσουμε τη φιλία, την αγάπη και να έχουμε υγεία, να απολαύσουμε τον ελεύθερο χρόνο και τη φύση και να «νομιμοποιήσουμε» μια ζωή που είναι ταυτόχρονα μια εμπειρία αλληλεξάρτησης και ευπάθειας. Αυτός ο σκοπός δεν θα επιτευχθεί επιχορηγώντας εταιρίες ορυκτών καυσίμων, αεροπορικές, κρουαζιέρες, ξενοδοχειακές και τουριστικές μεγάλο-επιχειρήσεις. Αντίθετα, τα κράτη πρέπει να επενδύσουν σε πράσινες πολιτικές και να επανα-οικοδομήσουν τις υποδομές υγείας και φροντίδας τους, να δημιουργήσουν δουλειές με τη μετατόπιση σε οικονομίες που είναι λιγότερο περιβαλλοντικά επιζήμιες. Καθώς οι τιμές του πετρελαίου πέφτουν, τα ορυκτά καύσιμα πρέπει να φορολογηθούν βαριά, να αυξηθεί η χρηματοδότηση σε πράσινες και κοινωνικές επενδύσεις, και υπάρξουν φορολογικές απαλλαγές και μερίσματα στους εργαζομένους. Αντί να χρησιμοποιήσουμε το δημόσιο χρήμα για τη διάσωση επιχειρήσεων και τραπεζών, απαιτούμε τον καθορισμό βασικού εισοδήματος που θα επιτρέψει στους ανθρώπους και στις κοινότητες να ανοικοδομήσουν τις ζωές τους. Αυτά τα βασικά ερωτήματα που σχετίζονται με τις στρατηγικές για κοινωνικό-οικολογική μεταμόρφωση θα είναι στο επίκεντρο του διεθνούς συνεδρίου για την αποανάπτυξη στη Βιέννη που θα γίνει διαδικτυακά στα τέλη Μάη του 2020. Μια καλή αφετηρία είναι οι αξίες για την ανάκαμψη της οικονομίας και η βάση για τη δημιουργία μιας δίκαιης κοινωνίας, που περιλαμβάνονται στο ανοιχτό γράμμα 'Αποανάπτυξη: νέες βάσεις για την οικονομία'.

Αυτή η κρίση αναμφίβολα δημιουργεί περισσότερους κινδύνους παρά ευκαιρίες. Ανησυχούμε για τις πολιτικές φόβου που η σπέρνει η πανδημία, την εντατικοποίηση της παρακολούθησης και του ελέγχου των πολιτών, την ξενοφοβία και ρίξιμο του

φταιξίματος σε άλλους, καθώς και για την απομόνωση στο σπίτι που παρεμποδίζει τις από κοινού διαδικασίες και την πολιτική οργάνωση. Από τη στιγμή που παίρνονται μέτρα όπως η απαγόρευση κυκλοφορίας, οι καραντίνες, η θέσπιση κανόνων μέσω διαταγμάτων, οι έλεγχοι συνόρων και αναβολή εκλογών, μπορεί εύκολα να γίνουν μέρος του οπλοστασίου της πολιτικής επιβολής, ανοίγοντας δυστοπικούς ορίζοντες.

Για να αντιμετωπίσουμε αυτούς τους κινδύνους, η αποανάπτυξη δίνει τα κίνητρα και μας οδηγεί στην επανίδρυση κοινωνιών των κοινών, της αλληλοβοήθειας, μετατοπίζοντας τις συλλογικές επιδιώξεις από την ανάπτυξη προς την ισότητα και την ευημερία. Αυτά δεν είναι μόνο υψηλοί στόχοι. Στο υπό έκδοση βιβλίο Η υπόθεση της Αποανάπτυξης αναδεικνύουμε καθημερινές πρακτικές και κανόνες, για να ξεκινήσουμε να οικοδομούμε τον κόσμο που θέλουμε σήμερα, μαζί με πολιτικές στρατηγικές που στηρίζουν την σύμπραξη αυτών των προσπαθειών για τη δημιουργία δίκαιων και μικρού αντίκτυπου κοινωνιών. Αυτό το βιβλίο είναι διαφορετικό από κάθε άλλο σχετικά με την αποανάπτυξη, διότι είναι το πρώτο που προσπαθεί να απαντήσει το δύσκολο ερώτημα του «πώς» στην τρέχουσα πολιτική συγκυρία.

Πριν την πανδημία, έπρεπε να πείσουμε τους ανθρώπους για την αποανάπτυξη. Η δουλειά μας μπορεί να είναι κάπως πιο εύκολη τώρα, έχοντας τόσο απτά στοιχεία ότι το τρέχον σύστημα καταρρέει από το ίδιο βάρος του. Καθώς εισερχόμαστε σε μια δεύτερη μεγάλη οικονομική κρίση για πολλά χρόνια, ίσως κάποιοι από εμάς επιθυμούν να θεωρούν δεδομένη τη σοφία της παραγωγής και του καταναλωτισμού, μόνο και μόνο για να διατηρηθεί το σύστημα. Οι καιροί είναι ώριμοι για εμάς να εστιάσουμε σε αυτά που πραγματικά αξίζουν: όχι το ΑΕΠ, αλλά την υγεία και την ευημερία των ανθρώπων και του πλανήτη. Με μια λέξη: στην αποανάπτυξη.

Δημόσιος χώρος, εξευγενισμός, υπερ-τουριστικοποίηση κι εμείς

του Μηνά Μπλάνα

Ως δημόσιος χώρος μπορεί να νοηθεί ένας τόπος ο οποίος είναι ελεύθερος προς χρήση από την κοινωνία χωρίς περιορισμούς στην πρόσβαση. Και με την χρήση του όρου αυτού εννοούνται κυρίως πάρκα, πλατείες, άλση, παραλίες, βουνά. Με σκοπό την κοινή χρήση.

Η μάχη για τον δημόσιο χώρο, ως μία ελεύθερη περιοχή προσβάσιμη από όλους/ες υφίσταται εδώ και αρκετές δεκαετίες. Αγώνας για πλατείες, πάρκα, πεζόδρομους, παραλίες και ο,τιδήποτε άλλο συνιστά η έννοια του δημόσιου χώρου απαλλαγμένου από αντίτιμα, κάθε λογής δημόσια-ιδιωτικά έργα καταστροφής τους και κάθε είδους ιδιωτική εκμετάλλευση που αποκλείει την κοινωνία. Στην Τουρκία μία από τις μεγαλύτερες εξεγέρσεις με ένα όργιο καταστολής από την πλευρά του κράτους ξεκίνησε από την υπεράσπιση της πλατείας Ταξίμ.

Η κυριαρχία εφευρίσκει συνεχώς λόγους και προφάσεις έτσι ώστε να απλώσει τα δίκτυα της καθημερινά σ' αυτές τις περιοχές. Με την ολοένα και μεγαλύτερη εμπορευματοποίηση του. Από μαγαζιά-καφετέριες-μπαρ που επεκτείνονται σε πλατείες με τραπεζοκαθίσματα σαν να είναι ιδιοκτησία τους μέχρι και έργα που αναδιαμορφώνουν τον δημόσιο χαρακτήρα προς όφελος των ιδιωτικών συμφερόντων. Από τον λόφο Φιλοπάππου μέχρι και το Πεδίο του Άρεως, αυτή η υπεράσπιση αφορά την ελεύθερη συνεύρεση της κοινωνίας χωρίς περιορισμούς.

Έτσι και τώρα με αφορμή την οικονομική κρίση λόγω της πανδημίας σχεδιάζεται μία νέου τύπου επίθεση. Νομοσχέδια όπου παραλίες, πεζόδρομοι, πλατείες, περνάνε στα χέρια των επιχειρήσεων και των εταιρειών. Το κράτος προσδίδει νέες

γραμμές στον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπίζονται τα παραπάνω: μονάχα ως τουριστικά θέρετρα και παραπάνω τζίρος για επιχειρήσεις.

Για τους ντόπιους το μόνο που μένει είναι εξαντλητικά μεροκάματα που τα μισά θα πάνε για ένα μπάνιο στην κοντινότερη παραλία. Το μέλλον της τοπικής κοινωνίας υπό αυτή τη διαχείριση των δημόσιων χώρων και του περιβάλλοντος διαγράφεται το ίδιο με αυτών της Βαρκελώνης, της Βενετίας και δεκάδων τουριστικοποιημένων πόλεων. Υψηλά ενοίκια μη προσβάσιμα για τον ντόπιο πληθυσμό και κοινόχρηστοι χώροι πλήρως εμπορευματοποιημένοι στα μέτρα της αγοράς. Ή αλλιώς ο εξευγενισμός (gentrification) ολόκληρων πόλεων μέσω και του AirBnB – κι όλα αυτά την επόμενη μίας συγκυρίας που κατέδειξε το αδιέξοδο αυτού του οικονομικού μοντέλου, που είναι ο τουρισμός.

Στο ίδιο μήκος κύματος η πόλη της Αθήνας σχεδιάζει έργα με παρόμοιο σκεπτικό. Η ανακαίνιση της πλατείας Ομονοίας υπό πληρωμένους διαφημιστικούς διθυράμβους αλλά και τα σχέδια για πεζοδρόμηση του κέντρου της Αθήνας. Έργα τα οποία υλοποιούνται με λιγοστή έως καθόλου διαφάνεια από ιδιώτες και θέτουν ως μοναδικό στόχο την αναβάθμιση περιοχών με τελείως οικονομικά κριτήρια. Το ζητούμενο είναι να υπάρχουν δημόσιες διαβουλεύσεις έτσι ώστε να έχει άποψη η ίδια η κοινωνία πάνω σ' αυτά αλλά και αρχιτέκτονες, αρχαιολόγοι, παντός τύπου ειδικοί επί του θέματος και όχι μία μάζα επιχειρηματιών. Γιατί η διαχείριση τους αφορά πρωτίστως τους ίδιους τους κατοίκους της εκάστοτε περιοχής.

Αυτή είναι και η αξία του φυσικού περιβάλλοντος, των αρχαιολογικών χώρων και του δημόσιου χώρου για το κράτος. Μόνο ως εμπορεύσιμες πηγές προς εκμετάλλευση από ιδιώτες. Ως θέαμα και τουριστικές ατραξιόν που προσφέρουν χρήμα.

Τα νέα νομοσχέδια που αφορούν τόσο το περιβάλλον και το αυθαίρετο χτίσιμο σε δασικές εκτάσεις, πιο εύκολες περιβαλλοντικές άδειες σε εταιρείες κι αυτό για τον τουρισμό

και για την επέκταση των μαγαζιών κινούνται ακριβώς προς αυτή την κατεύθυνση. Συγκεκριμένα, παραλίες με αντίτιμο που θα ανήκουν σε μαγαζιά, ξενοδοχεία πάνω σε παραλίες που θα τους ανήκουν, γήπεδα γκολφ σε περιοχές Natura κι όχι μόνο, ξενοδοχειακά καταλύματα σε δασικές περιοχές και εκμετάλλευση ή και γκρέμισμα των αρχαιολογικών χώρων από εταιρείες είναι αυτό που έχουν σκοπό να συμβεί αυτό το καλοκαίρι. Παράλληλα, με την τοποθέτηση-κατάληψη κάθε κοινόχρηστου χώρου από τραπεζοκαθίσματα, κάνουντας τους μέρος της επιχείρησής τους, με ερωτήματα όχι μόνο για την ελεύθερη πρόσβαση σ' αυτούς αλλά και για την μετακίνηση ατόμων με κινητικά προβλήματα.

Όλα τα παραπάνω δεν είναι εικόνες από το μέλλον αλλά από το παρόν. Ένα παρόν όπου μόνο οι τουρίστες έχουν θέση με κανέναν σεβασμό ως προς τις ομορφιές και την διατήρηση του φυσικού κάλους της κάθε περιοχής. Το ζήτημα παραμένει: τι χρήση επιζητά η ίδια η κοινωνία γι' αυτούς τους χώρους; Για όλους/ες ή για τα μαγαζιά και τους τουρίστες;